

KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET I OSLO
FORNMINNESEKSJONEN
Postboks 6762,
St. Olavs Plass
0130 Oslo

RAPPORT

ARKEOLOGISK UTGRAVNING

E6-PROSJEKTET GUDBRANDSDALEN
DELRAPPORT 2: ODENRUD I

BOSETNINGSSPOR FRA JERNALDER
OG MIDDELALDER

ODENRUD, 63/1, SØR-FRON, OPPLAND

FELTLEDER: SYNNØVE VIKEN
PROSJEKTLEDER: INGAR M. GUNDERSEN

Oslo 2013

**KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET
I OSLO**

Gårds-/ bruksnavn Odenrud	G.nr./ b.nr. 63/1
Kommune Sør-Fron	Fylke Oppland
Saksnavn Frya – Odenrud E6-prosjektet Gudbrandsdalen	Kulturminnetype Bosetningsspor
Saksnummer (arkivnr. Kulturhistorisk museum) 2010/15165	Tiltakskode/ prosjektkode 220128
Eier/ bruker, adresse Jon Odenrud 2647 Sør-Fron	Tiltakshaver Statens vegvesen Region øst Postboks 1010 2605 Lillehammer
Tidsrom for utgraving 18.07. – 19.09.2011	M 711-kart/ UTM-koordinater/ Kartdatum UTM 32N, N: 6825379 Ø: 549417
ØK-kart CG083-5-1	ØK-koordinater NGO1948 Gauss-K. Akse 3 X: 0396620.54 Y: -0041873.64
A-nr. 2011/272	C-nr. C58046
ID-nr (Askeladden) 126696, 126697	Negativnr. (Kulturhistorisk museum) Cf.34488
Rapport ved: Synnøve Viken	Dato: 11.12.2013
Saksbehandler: Jan Henning Larsen	Prosjektleder: Ingar M. Gundersen

SAMMENDRAG

I forbindelse med etableringen av ny E6 «Ringebu – Otta» har Kulturhistorisk museum iverksatt et toårig utgravningsprosjekt over de syv parsellene «Frya – Odenrud», «Odenrud – Nord-Fron grense», «Sør-Fron grense til Ruste», «Lomoen næringsområde», «Lomoen – Kvam», «Kvam – Sel grense» og «Nord-Fron grense – Bredevangen». Innenfor «Frya – Odenrud» ble det blant annet undersøkt to lokaliteter med bosetningsspor (id 126696 og 126697) på Odenrud. På id 126696 ble det avdekket et koksteinslag med store mengder dyrebein, som delvis dekket syllsteinsrekkene etter en laftebygning. En moderne vann- og avløpsgrøft hadde fjernet den ene enden av huset, så husets fullstendige utstrekning er ukjent. I det ene hjørnet lå det bevart ubrent trevirke etter lafteknuten, og innenfor syllsteinene kunne det spores flere strukturer. Både stolpehull og et mulig ildsted lå i tilknytning til huset, samt enkelte udefinerte nedgravninger. I noen strukturer ble det funnet ubrent trevirke, og det meste av beinmaterialet i koksteinslaget var ubrent. Stedet har svært gode bevaringsforhold.

Etter en vurdering av det samlede funnmaterialet er koksteinslaget og laftebygningen tolket som middelalderske bosetningsspor. Det er likevel knyttet noe usikkerhet til strukturenes eventuelle samtidighet, og hvorvidt funnsituasjonen representerer to ulike bruksfaser.

Dateringene er noe sprikende, men det synes å være en samling på flere av dateringene til middelalder. Samlet sett peker dateringene mot gårdsdrift på Odenrud i høymiddelalder (trolig rundt 1200 – 1300 e. Kr.) med gårdsbygninger nedenfor den eksisterende gården. Laftebygningen representerer trolig et eldhus eller en liten stue. En eldre datering viser at det kan ha vært noe aktivitet knyttet til stedet allerede i jernalder.

INNHold

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN	3
2. DELTAGERE, TIDSRØM	6
3. FORMIDLING	6
4. LANDSKAPET - FUNN OG FORNMINNER.....	7
4.1 Kulturlandskapet.....	7
4.2 Lokaltetene.....	7
5. UTGRAVNINGEN	9
5.1 Problemstillinger – prioriteringer.....	9
5.2 Utgravningsmetode.....	10
5.3 Utgravningens forløp.....	10
5.4 Kildekritiske forhold.....	11
5.5 Utgravningsresultater	13
5.5.1 Strukturer og kontekster.....	13
5.5.2 Funnmateriale	19
5.5.3 Datering	20
5.5.4 Naturvitenskapelige prøver	21
5.5.5 Analyseresultater	21
5.6 Vurdering av utgravningsresultatene, tolkning og diskusjon.....	22
Koksteinslaget, Hus 1 og tunet	22
Stolpehullene – en eldre bosetningsfase?.....	27
Avfallsgropene.....	28
Kokegropene.....	28
Resultater	28
6. KONKLUSJON.....	30
7. LITTERATUR	31
8. VEDLEGG	33
8.1. Strukturliste	33
8.2. Funn og prøver	39
8.3. Tegninger	41
8.5. Fotoliste Cf.34488	48

8.6. Analyser	51
1. Vedartsanalyse, Helge I. Høeg.....	51
2. C14 dateringsrapport, Laboratoriet for radiologisk datering, NTNU	54
3. Osteologirapport. Anne Karin Hufthammer, De naturhistoriske samlinger, UiB	57
8.7. Kart	62
8.8. Tilveksttekst	66

RAPPORT FRA ARKEOLOGISK UTGRAVNING

E6-PROSJEKTET GUDBRANDSDALEN, DELRAPPORT 2: ODENRUD I

ODENRUD, 63/1, SØR-FRON, OPPLAND

SYNNØVE VIKEN

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

De arkeologiske utgravningene som er behandlet i denne rapporten inngår i det toårige utgravningsprosjektet «E6 Gudbrandsdalen». Prosjektet har sitt utgangspunkt i etableringen av ny E6 gjennom Gudbrandsdalen og har Statens vegvesen Region øst som tiltakshaver. Planforslaget inngår i et overordnet mål om å bedre trafiksikkerheten og fremkommeligheten i dalføret. Statens vegvesen utarbeidet i 2007 en prinsippskisse for planlegging og finansiering av E6 Lillehammer – Otta. Som en videreføring av dette er det utarbeidet «Planprogram for kommunedelplan i Ringebu og reguleringsplaner i Sør-Fron, Nord-Fron og Sel: E6 Ringebu sør – Otta». Planprogrammet ble vedtatt i kommunene i september-oktober 2007 og er lagt til grunn for det videre arbeidet på strekningen.

Prosjektet omfatter i denne omgang strekningen Ringebu – Otta, som er delt opp i traseene «Frya – Odenrud», «Odenrud – Nord-Fron grense», «Sør-Fron grense til Ruste», «Lomoen næringsområde», «Lomoen – Kvam», «Kvam – Sel grense» og «Nord-Fron grense – Bredevangen». Det er utformet ulike delrapporter for prosjektet (Tabell 1). Gjeldende rapport omhandler utgravninger foretatt på strekningen «Frya – Odenrud». Det er utformet egne prosjektplaner for hver enkelt delstrekning (Larsen og Lønaas 2011). Den 15. februar 2012 ble det i tillegg utformet en overordnet prosjektplan og et samlet budsjett for hele prosjektet (Larsen, Gundersen og Lønaas 2012).

Oppland fylkeskommune iverksatte i henhold til Lov om kulturminner (kml) § 9 kulturminneregistreringer på strekningen i flere omganger i perioden 2008-2010. På den aktuelle strekningen ble det påvist en rekke automatisk fredete kulturminner (Andersen 2009, Haugen 2010, Tidemansen 2009). Tiltaket kom i direkte berøring med fire automatisk fredete kulturminner, på henholdsvis Fryasletta (kokegropfelt id 139594) og Odenrud (bosetningsspør id 126696 og 126697, og rydningsrøysfelt id 127664). Reguleringsplanen ble vedtatt i kommunestyret 29. mars 2011, og Kulturhistorisk museum uttalte seg om saken 10. juni 2011. Riksantikvaren fattet deretter vedtak om frigivning av de berørte lokalitetene med vilkår om arkeologiske utgravninger, i henhold til kml § 10, 15. juni 2011.

Kulturhistorisk museum startet opp de arkeologiske utgravningene på strekningen 4. juli samme år. Undersøkelsene langsmed «Frya – Odenrud» er delt opp i tre rapporter, som omhandler henholdsvis Fryasletta id 139594, Odenrud id 126696 og 126697, samt Odenrud id 127664.

Denne rapporten tar for seg utgravningene av bosetningssporene på Odenrud id 126696 og 126697 (Odenrud I), som ble påbegynt 18. juli.

Rapporter, E6-prosjektet Gudbrandsdalen			Kommune	Forfatter	Reguleringsplan	Kulturminnetyper	C-nr
1	Fryasletta	Forr søndre, 16/1 og Forr Sørstuen øvre, 17/1	Sør-Fron	Lise Loktu	Frya - Odenrud	Fossile dyrkingslag, rydningsrøyser, kokegroper, stolpehull	C58048, C58953-58595
2	Odenrud I	Odenrud, 63/1	Sør-Fron	Synnøve Viken	Frya - Odenrud	Bosettingsspor, koksteinslag, middelalderuft	C58046
3	Odenrud II	Odenrud, 63/1	Sør-Fron	Synnøve Viken	Frya - Odenrud	Rydningsrøyser	C58047
4	Brandrud I - III	Brandrud, 56/14 og Stokke, 57/2, 11	Sør-Fron	Lise Loktu og Ingar M. Gundersen	Odenrud - Nord-Fron grense	Bosettingsspor, langhus, kokegroper, kullblanda groper	C58049-58052
5	Brandrud IV	Brandrud, 56/14	Sør-Fron	Lise Loktu	Odenrud - Nord-Fron grense	Bosettingsspor, langhus, kokegroper, fossile dyrkingslag	C58596-58606
6	Grytting I, II og Rolstad I, II	Grytting søndre, 47/1, Rolstad øvre, 45/1, og Rolstad nedre, 44/1	Sør-Fron	Tina Villumsen	Odenrud - Nord-Fron grense	Bosettingsspor, langhus, kokegroper, fossile dyrkingslag, rydningsrøyser	C58575-58592
7	Grytting III	Grytting nordre, 48/1	Sør-Fron	Linn Trude Lieng og Ingar M. Gundersen	Odenrud - Nord-Fron grense	Rydningsrøyser	C58375
8	Grytting og Rolstad utmark, Lillemoen, Stokke og Brandrud	Rolstad øvre, 45/1, Grytting nordre, 48/1, Brandrud, 56/1, Lillemoen, 62/7 og Stokke, 57/4	Sør-Fron	Linn Trude Lieng og Ingar M. Gundersen	Odenrud - Nord-Fron grense	Kullgroper	C58053, C58376-58386
9	Rustmoen	Hov, 258/1, 13, 15, 23, 259/1, Sandbu søndre, 260/1, 2, Granmorken, 261/3, 262/3, 264/10, 11, Brandstad 265/3, 17	Nord-Fron	Ingar M. Gundersen	Sør-Fron grense til Ruste	Kull- og fangstgroper	C58078-58096
10	Lomoen	Lo, 246/1, 25 og Kongsli, 248/1	Nord-Fron	Ingar M. Gundersen	Lomoen næringsområde	Kullgroper	C58097-58103
11	Lo, Kongsli og Sandheim	Lo, 246/1, Kongsli nordre, 247/1, Sandheim, 245/3	Nord-Fron	Ingar M. Gundersen og Linn Trude Lieng	Lomoen - Kvam	Kullgroper	C58387-58392
12	Øybrekka, Rustom, Sadelmakerstuen og Kjørem	Øybrekka, 330/14, 21, Rustom, 357/1, Sadelmakerstuen, 332/14, 347/2, Kjørem, 352/1	Nord-Fron	Ingar M. Gundersen og Linn Trude Lieng	Kvam - Sel grense	Fossile dyrkingslag, rydningsrøyser, kullgroper	C58393-58396
13	Ny-Sandbu, Stanviken og Vassrusti	Stanviki, 310/1, Ny-Sandbu, 313/1 og Vassrusten, 331/1	Sel	Linn Trude Lieng og Ingar M. Gundersen	Nord-Fron grense - Bredevangen	Hulveier	C58397-58399
14	The Geoarchaeology of the archaeological sites at Brandrud I and IV, Grytting I, Gryttingvollen, Rolstad I, Fryasletta and Øybrekka.			Rebecca Cannell		Geoarkeologiske undersøkelser	C59172

Tabell 1: Delrapporter, E6-prosjektet Gudbrandsdalen

Figur 1: Oversiktskart over Odenrud. Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert av Ingar M. Gundersen 07.10.2013.

2. DELTAGERE, TIDSROM

Undersøkelsen ble gjennomført i perioden 18.07. – 19.09 2011. Feltarbeidet ble noe oppstykket av ulike grunner (se kapittel 5.3 Utgravningens forløp). Arbeidet ble utført i fire etapper, henholdsvis 18.07. – 25.07, 02.08. – 12.08., 28.08. – 01.09. og 13.09 – 19.09.

Det ble til sammen benyttet 53,7 dagsverk i felt. Det ble i tillegg benyttet 6,5 dagsverk til gravemaskin.

Stilling	Navn	Init.	Tidsrom	Dagsverk
Prosjektleder	Ingar M. Gundersen	IMG	18.07. – 19.09.2011	5,3
Feltleder	Synnøve Viken	SV	18.07. – 19.09.2011	24
Feltassistent:	Guro K. Lund	GL	18.07. – 02.09.2011	15,8
Feltassistent:	Øystein R. Andersen	ØRA	29.08. – 02.09.2011	2,9
Feltassistent:	John Atle Stålesen	JAS	12.09. – 19.09.2011	5,7
Gravemaskinfører:	Hans Fredriksen		19.07. – 27.07.2011	6,5

3. FORMIDLING

Det ble ikke gjennomført planmessige formidlingstiltak ved utgravningene i 2011. En rekke besøkende var likevel innom feltet. Einar Almehagen fra Gudbrandsdølen Dagningen besøkte feltet 14. september, og artikkelen sto på trykk dagen etter. Dette resulterte også i omtale på nyhetssendingene til NRK P1 Hedmark og Oppland samme dag. Det ble gjennomført noe foredragsvirksomhet i lokalmiljøet, for å formidle de samlede utgravningsresultatene fra årets utgravninger tilknyttet E6 Gudbrandsdalen. For videre redegjørelser for formidlingsvirksomheten, henvises det til årsrapporten (Gundersen 2012).

NYHET

Næringsstige-leiar
Vikås, Nore og Gudbrandsdalen næringsstige-leiar, har gått på tur med sine medarbeiderne i Sør-Fron. Han er på tur med sine medarbeiderne i Sør-Fron. Han er på tur med sine medarbeiderne i Sør-Fron.

Løype til bygging av nytt slakteanlegg
Slakteanlegg i Sør-Fron. Det er planlagt å bygge et nytt slakteanlegg i Sør-Fron. Det er planlagt å bygge et nytt slakteanlegg i Sør-Fron.

Fant middelalderhus
Avdekket på Odenrud gard i Sør-Fron

Arkeologene fortsatte å gjøre spennende funn i den nye begravelsesgraven i Odenrud. Det er funnet et middelalderhus.

Figur 2: Oppslag i Gudbrandsdølen Dagningen 15. september 2011.

4. LANDSKAPET - FUNN OG FORNNINNER

4.1 KULTURLANDSKAPET

Frem til for få år siden har kunnskapen om bosetningen i Gudbrandsdalen i stor grad vært bygget på synlige gravminner, løsfunn og tolkninger av gårdsnavn. Der står gården Hundorp i en særstilling med store gravhauger og sagaopplysninger knyttet til kristningen av Gudbrandsdalen i Snorres Heimskringla. Området lokalitetene ligger i er et av de eldste bosettingsområdene i Gudbrandsdalen, og var i lang tid et viktig politisk og religiøst maktsenter. Foruten bosetningsspør og gravhauger, er det spesielt mange fangstanlegg, kullgroper og jernfremstillingsanlegg i kommunen. Det henvises til prosjektplanen for ytterligere informasjon om kulturlandskapet (Larsen og Lønaas 2011).

Navnet Odenrud er først nevnt skriftlig i 1594 i følge *Norske gaardsnavne*, da i formen Odinrud, mens den forutgående gården Oden/Odyn første gang er nevnt i skriftlige kilder i 1319 (Rygh 1898). Gårdsnavn som ender på –rud/-rød regnes i Norge å stamme fra tidlig og høymiddelalder, og har vanligvis vært plassert i utkanten av sentrale bebyggelsesområder og i mindre fruktbar jord enn hovedgården (Stylegar 2009:99-100). At Odenrud er nevnt først i 1594 trenger ikke nødvendigvis å bety at gården ikke har eksistert tidligere.

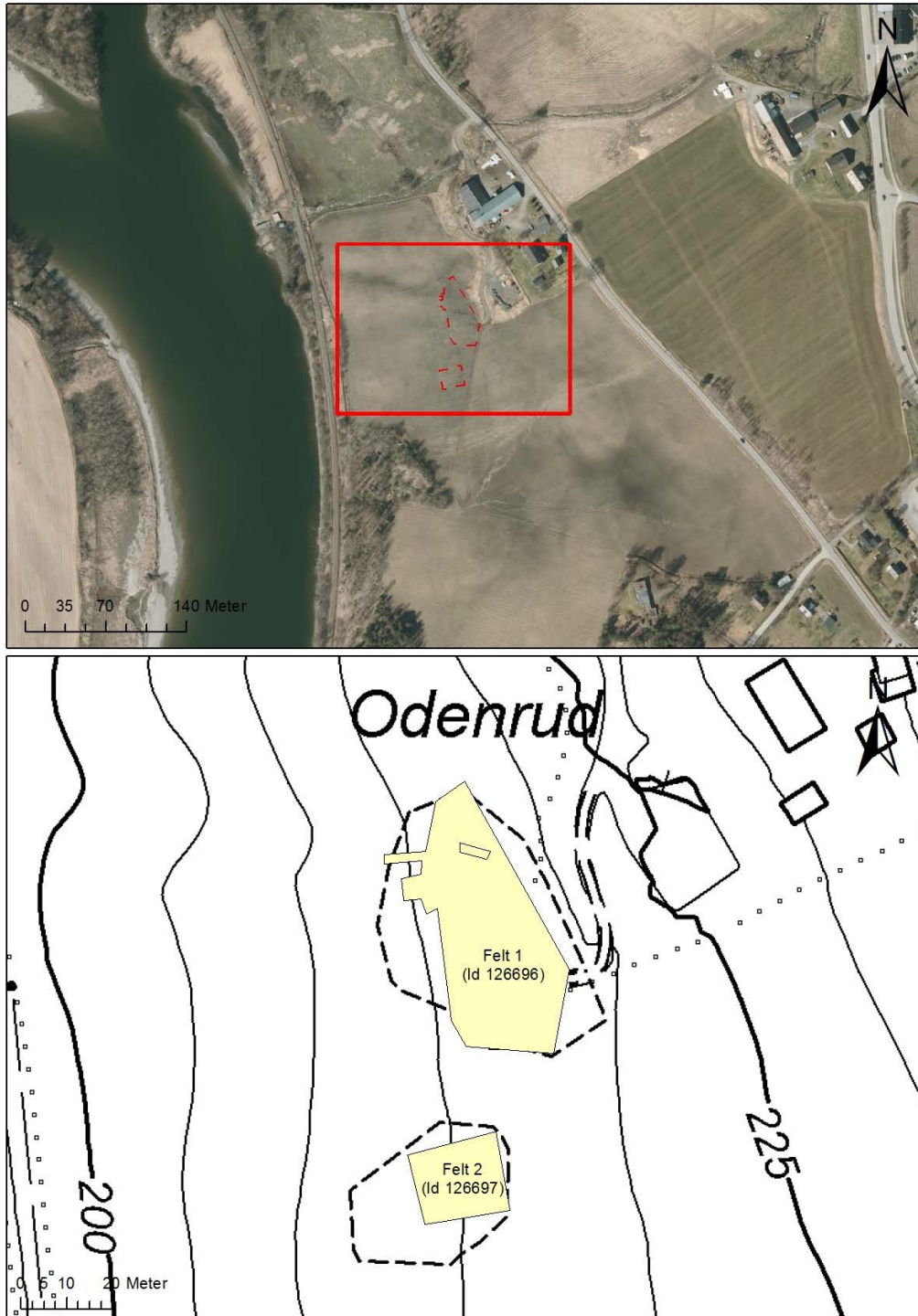
4.2 LOKALITETENE

De registrerte lokalitetene id 126696 og 126697 utgjør aktivitetsområdet Odenrud I. Lokaliteten ligger rundt 200 meter NV for tettstedet Hundorp, i vestvendt jordbrukslandskap V og SV for tunet på Odenrud. Topografisk er de plassert på en flate i ellers nokså brattlendt dyrket mark, på platået nedenfor tunet. Id 126696 er plassert i nord og benevnes som felt 1, mens id 126697 i sør utgjør felt 2.

Felt 1 ligger på en tilsynelatende utplanert flate som har blitt brukt til oppbevaring av siloballer. Matjordslaget var relativt skrint på hele flaten. Under registreringen viste det seg imidlertid at undergrunnen, som bestod av steinholdig morene, var forholdsvis uskadet. Dette ble bekreftet under flateavdekkingen. Det ble under registreringen her påvist 21 strukturer, hvorav 15 stolpehull med skoningsstein (Andersen 2009). Det ene stolpehullet ble radiologisk datert til 1210-1290 e. Kr. Lokaliteten ble avgrenset på bakgrunn av en topografisk vurdering. På felt 2 ble det påvist sju strukturer; fem stolpehull, et ildsted og en overpløyd røys. Strukturene virket mer rufsete enn på felt 1, og de ble tolket til å representere en randsone for sistnevnte. I østlig kant av felt 1 er det påført en del masse under anlegging av traktorveg fra tunet og over åkeren, og det er også en grøft i denne kanten. I N-NV ende av feltet ble et omfattende bryggesteinslag avdekket. Da dette ble fjernet, ble det tydeligere at terrenget her helte noe nedover mot NNV. Mot V skråner terrenget kraftig ned mot Lågen, og N for lokaliteten heller terrenget betraktelig mer, ned mot et bekkefar som skiller dyrkamarken fra den anelig brattere beitemarken der lokaliteten Odenrud II (rydningsrøysfelt id 127664) ligger.

I sørlig kant av felt 1 går det en 6 meter bred VA-grøft, i ca Ø-V retning, som skiller det fra felt 2. Undergrunnen er mer ulendt i denne enden av felt 1. Her ble det heller ikke påvist noen strukturer.

Det er ytterligere en VA-grøft i vestlig kant av felt 1. Denne grøften går også på tvers gjennom felt 2. På denne lokaliteten heller grunnen noe mer enn på felt 1, og matjordlaget var noe tykkere. Dessverre bar stedet preg av disse forstyrrelsene i nyere tid, og ingen strukturer ble påvist her. Løvtrærne som vokser sør for lokaliteten har antagelig hatt større utbredelse tidligere, da mye brente røtter kom frem under avdekkingen av feltet.

Figur 3: Oversiktskart over de to feltene på Odenrud I. Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert av Ingar M. Gundersen 07.10.2013.

5. UTGRAVNINGEN

To felt ble åpnet opp nedenfor tunet på Odenrud. På felt 1 dukket det opp flere stolpehull, noen mulige kokegroper, og et koksteinslag med stor utstrekning. Stolpehullene lå ikke i et åpenbart system. Koksteinslaget ble etter hvert fjernet, og under dette lå det en syllsteinsmur, med tre bevarte sider, etter en laftebygning. Denne bygningen kan ha hatt en funksjon som bryggerhus eller eldhus, og kan på denne måten være knyttet til koksteinslaget. Strukturene på felt 2 ble avskrevet etter snitting, som viste seg snarere å være natur enn kultur.

5.1 PROBLEMSTILLINGER – PRIORITERINGER

Kulturhistorisk museum sin prosjektplan (Larsen og Lønaas 2011) for den arkeologiske utgravningen av lokalitetene understreker at det tidligere er undersøkt få førreformatoriske gårdsbosetninger i Oppland, og at arkeologiske undersøkelser av lokaliteter ved Lågen er nødvendig for å oppnå en mer nyansert kulturhistorisk forståelse av forhistorisk bosetning i Gudbrandsdalen.

I henhold til prosjektplanen er det derfor en overordnet problemstilling for prosjektet å belyse den forhistoriske bosetningen og utviklingen av gården i området over tid (Larsen og Lønaas 2011). Her er identifisering, definering og datering av gårdstun, spor etter ulike typer bygninger samt gårdsnære aktiviteter sentralt. Fokuset ligger da på forholdet gårdsbosetning – rydningsrøyser – kokegroper.

På lokalitetene er det interessant å fastslå om stolpehullene/bosetningssporene representerer flere bygninger eller aktiviteter fra ulike faser. Her er det også ønskelig å belyse forhold som hvordan et eventuelt gårdstun var organisert, om det for eksempel finnes ulike soner for spesielle aktiviteter.

Figur 4: Flateavdekkingen er i gang på Odenrud I (Cf34488_003).

5.2 UTGRAVNINGSMETODE

Feltene på Odenrud I ble flateavdekket med maskin. Maskinen fjerner da matjordslaget, og undergrunnen renses for hånd ved hjelp av krafse, slik at strukturene som er gravd ned i undergrunnen trer tydelig frem. Det var flere steder, særlig på felt 1, vanskelig å avdekke med maskin uten å trekke med seg større steiner. Arbeidet ble derfor svært tungt ettersom vi måtte rensa mye for hånd i de mest steinete områdene. Vi brukte maskin til å grave søkesjakter i og i utkanten av bryggesteinslaget S15 på felt 1. Formålet med dette var å få kontroll på dybden og utstrekningen på laget. Etter at laget var dokumentert benyttet vi maskinen til å fjerne dette, for å se om det fantes strukturer under laget. Dette ble vurdert som tidsmessig mest økonomisk da laget var omfattende både i dybde og i utstrekning.

Grensene for de avdekte områdene, alle strukturer og markerte snitt på disse ble digitalt innmålt. Deretter ble alle strukturer fotografert, tegnet i plan og snittet. Etter snitting ble profilen tegnet og fotografert, før kullprøver og eventuelle makrofossilprøver ble tatt ut.

Strukturene ble fortløpende gitt S-nummer fra S1 og oppover, da vi ikke kunne se en klar sammenheng i stolpehullene, som ville ha gjort det mer hensiktsmessig å utføre en mer systematisk nummerering. Sjaktene ble kalt søkesjakt 1 og 2.

Tegningene ble i størst mulig grad gitt samme tegningsnummer som nummeret på strukturen, for å unngå feilnummerering og for enkelt å kunne ha oversikt over hvilke strukturer som var tegnet til enhver tid.

Funnene ble nummerert som F1, F2 og videre. Prøvene som ble samlet inn fikk nummer etter hvert som de ble tatt ut. Kullprøvene ble nummerert fra KP1 og oppover, mens makrofossilprøvene og andre prøver, eksempelvis på tre og bein, ble nummerert fra P1 og oppover. Nummereringen er den samme i rapporten som i felt både på strukturer, sjakter, funn og prøver.

Funn og prøver har C-nummer 58046, mens foto har Cf-nummer 34488. Felt 2 har ingen egne C- eller Cf-nummer, da lokaliteten ble avskrevet. Oversiktsbilder av feltet ble likevel lagt inn i fotobasen under Cf34488. De kan skilles ut med lokalitet id 126697. I strukturbasen er de avskrevne strukturene på felt 2 lagt inn under id 126696, da vi opererte med fortløpende nummer på de to feltene.

5.3 UTGRAVNINGENS FORLØP

Den maskinelle flateavdekkingen ble igangsatt 19.07 på felt 1. Feltet var ferdig avdekket den 22.07. Mandag 25.07 begynte vi med nummerering og fotografering av strukturene. Deretter ble det et opphold i feltarbeidet på Odenrud, da vi måtte overføres til Fryasletta.

Arbeidet på Odenrud I ble gjenopptatt 02.08. Da dokumenterte og snittet vi strukturer i en uke, frem til 09.08. Den dagen ble felt 2 flateavdekket, og vi gravde to søkesjakter på felt 1 for å få oversikt over dybde og utstrekning på bryggesteinslaget (S15).

Vi fortsatte med snitting, prøvetaking og dokumentasjon av strukturer frem til 12.08. Da avsluttet vi foreløpig arbeidet på Odenrud I for å starte arbeidet på Odenrud II. Underveis i arbeidet på Odenrud II ble det imidlertid gjort en del mer på Odenrud I. Deler av dagenene 16.08. – 22.08 ble brukt til innmåling, dokumentasjon og snitting av mulige strukturer på felt 2, samt noen strukturer på felt 1. Felt 2 ble da avskrevet. Det var i hovedsak feltleder Synnøve Viken som arbeidet med dette, mens de andre tegnet røysene på Odenrud II.

Øystein R. Andersen ble 29.08 satt til å fjerne bryggesteinslaget på felt 1 for å se om det fantes strukturer under dette laget. Vi hadde tidligere observert noen steiner som stakk opp fra laget. Disse lå tilsynelatende på rekke, og vi ville undersøke om dette kunne være noe. Da det dukket opp en huskonstruksjon (S22) der, fikk han bli der til og med 02.09 for å dokumentere dette. Siden det var ulike nedgravninger og stolpehull i og ved huset på felt 1 måtte vi fortsette med dokumentasjon og snitting på felt 1 etter ferieuken (uke 36) i perioden 13.09 – 19.09.

Undersøkelsen på Odenrud I ble ikke påvirket i særlig grad av været, men det var mye tilsig av vann i grunnen på felt 1, noe som gjorde snittingen av enkelte strukturer vanskelig. Søkesjakt 2 måtte dreneres og dokumenteres så raskt som mulig, da det dannet seg en bekk i bunnen av sjakten under gravningen. Enkelte dager gjorde også solen det vanskelig for oss å ta gode foto.

Arbeidet ble noe oppstykket pga sykdom, oppstart på nytt felt og ferie (uke 36), samt at det etter ferien var ansatt nytt feltpersonal, men dette har ikke påvirket kvaliteten på arbeidet i særlig grad.

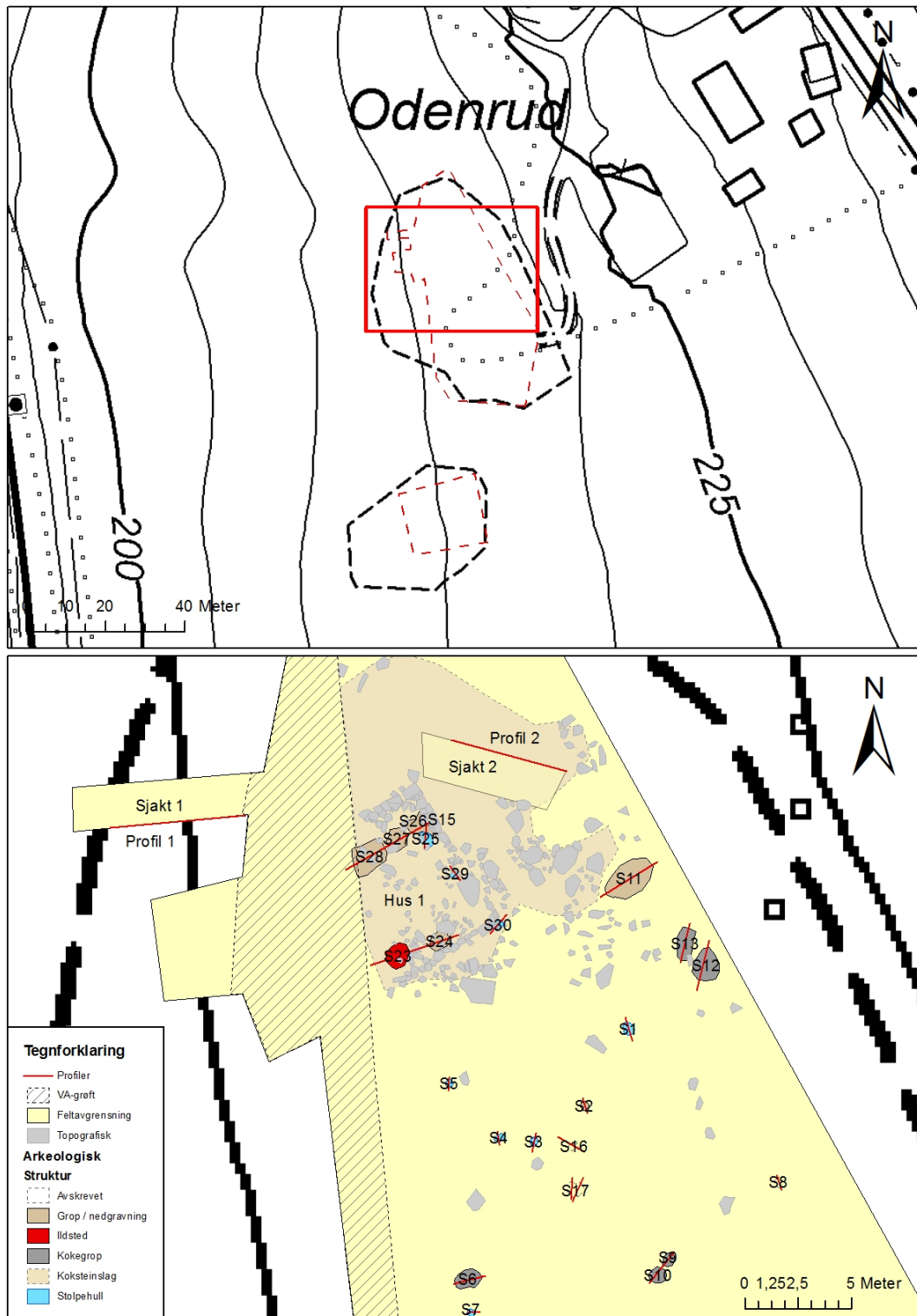
5.4 KILDEKRITISKE FORHOLD

På og mellom feltene går det to inntil 6 meter brede VA-grøfter i tilnærmet N-S og Ø-V retning. Ved anleggningen av grøften som går i vestlig side av felt 1 har deler av syllsteinsmuren til Hus 1 (S22) blitt helt og delvis fjernet sammen med mye av bryggesteinslaget (S15). Søkesjakt 1 viste at bryggesteinslaget strekker seg inntil 5 meter V for VA-grøften, nedover i skråningen mot Lågen. Det er usikkert om flere kulturminner har blitt ødelagt av disse grøftene, men det virker lite sannsynlig at noen har blitt fjernet i forbindelse med grøften som går i Ø-V retning mellom lokalitetene. Der var undergrunnen ulendt, og ingen strukturer ble påvist i nærheten på noen av sidene av grøften.

Lokalitetene ligger i dyrket mark, men det ser ikke ut til at dyrkningen har gått hardt utover undergrunnen og ikke-synlige kulturminner. Enkelte strukturer var noe utpløyd, men bare helt i topp. Undergrunnen var fortsatt svært steinholdig morene, så det har blitt fjernet relativt lite stein i forbindelse med oppdyrkingen av området.

Undergrunnen var i hovedsak lys gul morene med sand, grus og stein. Koksteinslaget kom tydelig frem siden det var kullsvart og rikt på varmepåvirket stein og ubrent bein. Enkelte mulige strukturer var vanskelig å skjelve med det samme, og det gjelder også grensene for VA-grøftene. Dette var særlig tilfellet i sterkt sollys. Ellers var de fleste strukturene godt synlige mot undergrunnen.

Under snitting var det noen ganger ikke mulig å grave særlig dypt, da det var kraftig vanntilslig i undergrunnen. Andre steder var det større steiner i profilene eller hard undergrunn (aurheller) som gjorde dette vanskelig.

Figur 5: Oversiktskart over felt 1. Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert av Ingar M. Gundersen 07.10.2013.

5.5 UTGRAVNINGSRISULTATER

5.5.1 STRUKTURER OG KONTEKSTER

I løpet av utgravningen ble det påvist 32 mulige strukturer. Blant disse var rester av et hus, i form av en syllsteinsmur. Huset lå under det store og til dels dype koksteinslaget. Inne i huset var det et ildsted/kokegrop, to stolpehull og flere mulige nedgravninger.

Til sammen åtte stolpehull, uten tydelig system, ble påvist og undersøkt på felt 1, i tillegg til seks kokegrop, to avfallsgrop og en nedgravning med uviss funksjon. Under syllsteinsmuren og delvis inne i huset var det et svært kullholdig lag med mye skjørbrent stein. Dette laget var stedvis ganske dypt, og kan ha tilknytning til drenering av huset. Den ene avfallsgropa lå i/under dette laget på utsiden av syllsteinsmuren. Totalt ble 12 mulige strukturer undersøkt og avskrevet.

Alle strukturer og mulige strukturer ble undersøkt og dokumentert. Utstrekningen til koksteinslaget ble ikke fullstendig undersøkt, da dette ikke lot seg gjøre med tanke på tidsbruk, men en søkesjakt viser at det strekker seg minst fem meter nederfor VA-grøften som kutter syllsteinsmuren.

Koksteinslag (S15)

Figur 6: Koksteinslaget S15, med VA-grøften i nedre høyre hjørne (Cf34488_032).

Koksteinslaget S15 strekte seg ut over et stort område på den nordlige delen av felt 1. Laget skilte seg klart fra både matjord og undergrunn ved avdekkingen. Laget er svart, svært kullholdig, med mye skjørbrent stein og dyrebein. Noen steder var også ubrent tre synlig. På den østlige siden av laget var det flere store steiner som lå i en

tilsynelatende sirkulær form. Innenfor disse steinene fantes ikke koksteinslaget, men mellom steinene var laget svært kompakt.

Figur 7: Plantegning av koksteinslaget med søkesjakt 2 markert. Syllsteinsmuren kan skimtes i den sørvestre delen av koksteinslaget.

Vi gravde to søkesjakter for å undersøke dybde og utstrekning, og om flere faser kunne spores. Laget var i søkesjakt 2 inntil 53cm dypt. I søkesjakt 1 kunne vi se at skråninga ned mot lågen hadde vært brattere enn den er i dag, og at koksteinslaget strekte seg minst 5 m nedover skråninga fra VA-grøfta. I den sørlige delen av laget observerte vi flere steiner som stakk opp. Disse lå tilsynelatende på rad i to linjer som lå vinkelrett på hverandre. Da laget ble gravd vekk med maskin, viste det seg at disse steinrekkene var en syllsteinsmur, S22, Hus 1.

KP12 ble tatt ut i profilen i søkesjakt 1 fra bunnen av koksteinslaget vest for VA-grøften. Denne prøven ble radiologisk datert til 1420-1440 e.Kr.

Hustuft, Hus 1

Det meste av koksteinslaget S15 ble fjernet med maskin, men en del ble også rensket bort for hånd, for ikke å gå for hardt til verks med maskin på syllsteinsmuren, eller på eventuelle strukturer inne i huset. Etter at vi hadde rensket opp ble det tydelig at et lag som minnet svært mye om S15, bare med mindre skjørbrent stein og bein, lå inntil syllsteinsmuren på utsiden av den østlige og sørlige muren. Inne i huset dukket det opp flere mulige nedgravninger (S24 og S26-S28), samt et ildsted/kokegrop (S23) og to stolpehull (S25 og S29). Et tredje stolpehull (S30) ble oppdaget like utenfor den sørlige syllsteinsmuren. Alle strukturer ble dokumentert i plan ved hjelp av innmåling, tegning og foto, og på plantegningen over syllsteinsmuren inngår også strukturene inne i huset. Deretter ble alle strukturene snittet. Profilene ble dokumentert, og

kullprøver ble samlet inn, i tillegg til makrofossilprøver fra kokegropa og stolpehullene.

S-nr	Type	L.	B.	D.	Farge	Vedart	Datering
S22	Syllsteinsmur	750	700			Tre Furu	AD1250- 1285
S23	Kokegrop/ildsted	105	120	20	Svartgrå, mørkebrun	Trekull Furu	AD965- 1000
S24	Nedgravning	106	80	10	Brungrått	-	-
S26	Nedgravning	140	80	8	Svart/grått	Trekull Bjørk	AD1015- 1035
S27	Nedgravning	125	105	10	Svart/grått	-	-
S28	Nedgravning	170	140	8	Svart/grått	-	-
S32	Koksteinslag	-	-	-	Svart	-	-

Tabell 3: Oversikt over strukturer tolket som del av Hus 1

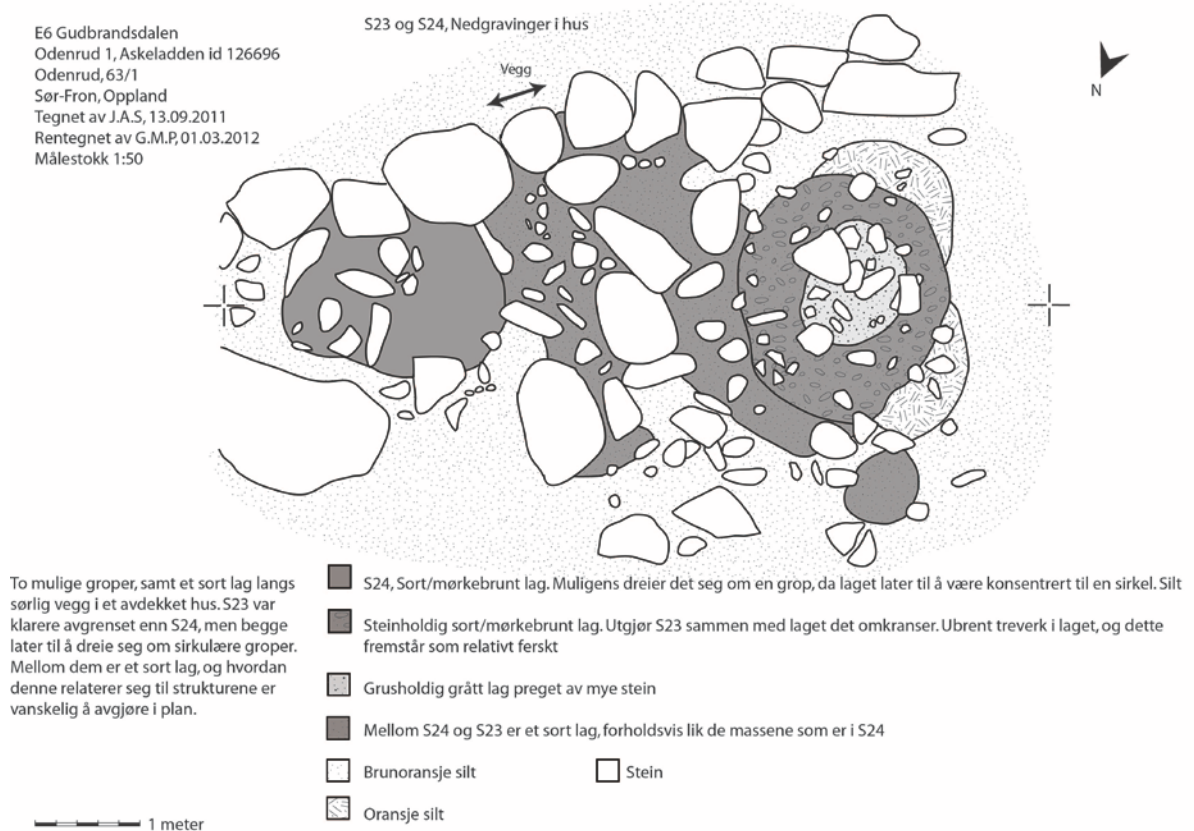

Figur 8: Syllsteinsmuren S22 ferdig fremrenset. Foto tatt mot VSV (Cf34488_093)

Syllsteinsmuren (S22) bestod av en tørrmur av steiner som i hovedsak var flate i topp og bunn, bygd opp til en noenlunde jevn høyde. Enkelte steder hadde steiner fra muren rast ut. Tre av de fire sidene av huset var godt bevart, den fjerde var ødelagt av en VA-grøft. Vi vet dermed ikke med sikkerhet hvor stort huset har vært, men med tanke på at terrenget blir markant brattere nedenfor VA-grøfta, har nok ikke huset vært mye større enn det vi fant bevart. Huset har altså ligget ytterst på flaten, mot hellingen ned mot Lågen. De bevarte murene måler 6,5x7,5 meter, og huset er orientert NV-SØ. Det er ikke usannsynlig at bygningen har vært kvadratisk, med tanke på at det som i dag er kortsiden av huset er noe ødelagt. Ved det østlige hjørnet i muren er det flere større hellesteiner på utsiden av muren, og i et parti av muren inne

ved hjørnet er det et opphold i muren der det er flere kantstilte steiner. Dette er tolket som et inngangsparti med restene etter en gang/sval utenfor. I det samme hjørnet lå det treverk bevart oppå syllsteinsmuren. Treverket lå tydelig i kryss, og må tolkes som en rest av syllstokker i form av en lafteknute. Etter dokumentasjon ble dette treverket tatt inn som P15. Prøven fikk senere kullprøvenummer KP33 og ble radiologisk datert til 1250-1285 e. Kr.

Ildsted/kokegrop S23 (se tegning nedenfor) lå ved den sørlige syllsteinsrekken. Gropen var sirkulær, målte 105 cm i diameter, og var 20 cm dyp i profil. Gropen hadde skrå sider og flat bunn. Fyllmassen var svart – mørk brun og svært kullholdig med større mengder skjørbrent stein (54 liter). KP24 som ble samlet inn fra bunnen av gropen i profil, ble radiologisk datert til 965-1000 e. Kr. Denne ses likevel som del av Hus 1, siden dateringer på furu kan gi en uriktig høy datering (se kapittel 5.5.4 og 5.6 for diskusjon omkring dette).

Figur 9: Rentegning av S23 og S24

Under fjerningen av S32 så vi at dette laget hadde sammenheng med de mulige nedgravningene inne i huset. Dette ble ytterligere understreket da det under fjerningen av S26-S28 ble klart at disse strukturene sammenhengende fortsatte mot nord under et tynt, gult sandjordslag. I profilen under muren i hjørnet mot nord så vi at laget også gikk under denne. Da det var mye vanntilslig særlig på østlig side av syllsteinsmuren, og S32 lå dypere enn undergrunnen rundt, samt at laget hadde tydelig tilknytning til muren, ble dette tolket som en form for dreneringsgrøft.

Det var også to stolpehull inne i huset, og et like utenfor den sørlige syllsteinsrekken. Disse beskrives nedenfor.

Stolpehull

S-nr	L.	B.	D.	Farge	Vedart	Datering
S1	90	75	31	Svart	Trekull Bjørk	AD1260-1285
S3	49	48	18	Mørk brun	Tre Furu	AD1305-1395
S4	58	31	18	Mørk grå	-	-
S5	48	38	21	Mørk grå-brun	-	-
S7	38	38	27	Mørk brun – lys grå	-	-
S25	60	50	17	Grått	Trekull Bjørk	AD665-685
S29	40	40	18	Svart og grå-gult	Tre Bjørk	AD1300-1390
S30	58	40	28	Svart	Trekull Bjørk	AD1070-1215

Tabell 4: Oversikt over stolpehullene

Det var to typer stolpehull på felt 1. De fleste stolpehullene var tilnærmet sirkulære i plan, men noen var også noe utpløyd i topp. I stolpehullene S3, S4, S5, S7, S25 og S29 var fyllmassen hovedsakelig kullholdig, grå/brun siltholdig jord. I disse stolpehullene var til dels mye ubrent tre bevart, og stolpehullene var rundt 40 cm i diameter. I et av disse stolpehullene (S5) var det et tydelig avtrykk av en spiss staur i den ene kanten. Noe lignende var tilfellet i S29. Dybden var noe varierende, men det dypeste av disse stolpehullene var kun 21 cm dypt.

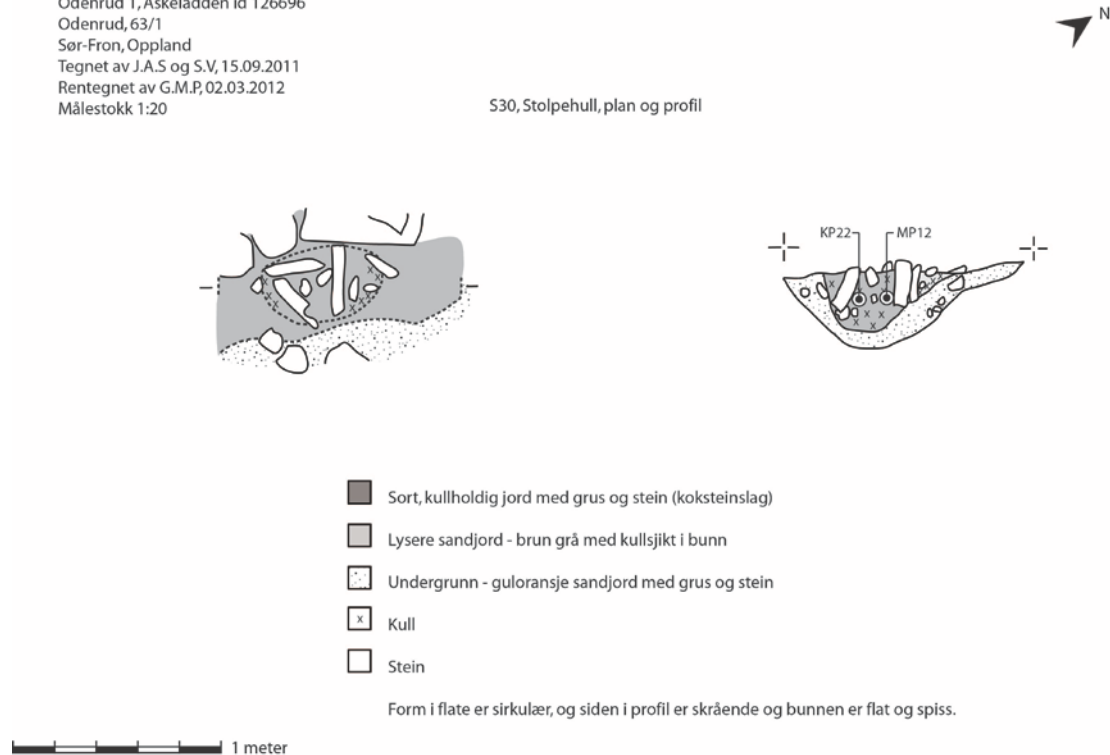
Figur 10: Stolpehull S5 i profil (Cf34488_061)

To stolpehull skilte seg imidlertid fra denne beskrivelsen. Disse hadde kantsteiner som var synlige i plan, fyllmassen var svart, og inneholdt en del skjørbrent stein og

mye kull. Fyllmassen var altså lik koksteinslaget (S15). I profil kunne vi se at sidene i disse stolpehullene ikke var avrundet, som i de andre stolpehullene, men skrå; og bunnen var flat. Disse stolpehullene var også noe dypere, henholdsvis 28 cm (S30) og 31 cm (S1) i profil.

E6 Gudbrandsdalen
Odenrud 1, Askeladden id 126696
Odenrud, 63/1
Sør-Fron, Oppland
Tegnet av J.A.S og S.V, 15.09.2011
Rentegnet av G.M.P, 02.03.2012
Målestokk 1:20

S30, Stolpehull, plan og profil

Figur 11: Rentegning av stolpehull S30

Stolpehullene ligger ikke i noe tydelig system. Det er rimelig å anta at noen av stolpehullene stammer fra en eldre fase enn Hus 1, eller fra en annen type konstruksjon.

Kokegropen

S-nr	L.	B.	D.	Farge	Vedart	Datering
S6	130	80	13	Brun – svart	-	-
S9	63	60	6	Svart – brun	-	-
S10	81	78	8	Svart – brun	-	-
S12	194	126	22	Svart – mørk brun	Trekull Bjørk	AD1405-1425
S13	160	80	19	Brun-svart	-	-

Tabell 5: Oversikt over kokegropene. S23 i Hus 1 er utelatt fra denne oversikten.

De fleste kokegropene hadde ujevn form i plan. Dette kan skyldes at matjordslaget var såpass skrint at de kokegropene som ikke lå under det kraftige koksteinslaget har blitt noe utpløyde. Disse kokegropene var også ganske varierende i dybde og form i profil. Enkelte av dem inneholdt også svært lite kull, eller kunne inneholde bare delvis brent eller helt ubrent treverk. Mengden skjorbrent stein strekte seg fra knappe 1,5 liter – 56

liter i disse gropene, og mye av steinen var skifer. Det er derfor bare S23 i Hus 1 som defineres som et sikkert ildsted/kokegrop.

Avfallsgroper

S-nr	L.	B.	D.	Farge	Vedart	Datering
S11	305	160	44	Mørk brun	Trekull Furu	Y. enn 1670
S31	-	-	-	Svart	-	-

Tabell 6: De to avfallsgropene

Avfallsgrop S11 lå like sørøst for koksteinslaget. I plan var den ujevn-oval i form, med mørk brun, svært kullholdig og feit fyllmasse. Gropen målte 305x160 cm, og var 44 cm dyp. I bunnen var det et mer kullholdig sjikt med store kullbiter. Noe skjørbrent stein ble tatt ut under snitting. Det ble dessuten funnet bein, et jernfragment og to keramikkfragmenter i avfallsgropa.

Figur 12: Avfallsgrop S11 i profil (Cf34488_068, utsnitt)

Utenfor syllsteinsmuren til Hus 1, ble avfallsgrop S31 funnet under fjerning av S32, som var et svart, kullholdig lag med mindre skjørbrent stein og bein enn det var i koksteinslaget. Massen i avfallsgropa skilte seg ikke nevneverdig fra massen i laget (S32), og den ble derfor ikke oppdaget før det ble klart at det var en sirkulær nedgravning som var betraktelig dypere enn laget for øvrig, og med en god del bein i.

Nedgravning med uviss funksjon

S2 er en mulig nedgravning. Den er tilnærmet oval i plan med noe stein i sørøstre del. Fyllmassen er mørk brun grus- og skiferholdig humus med noe skjørbrent stein. Nedgravningen måler 46x38 cm og er kun 12 cm dyp. S2 kan være et stolpehull, men fyllmassen er noe forskjellig fra de andre stolpehullene som har lik form, og det er heller ikke noe bevart tre i massen.

5.5.2 FUNNMATERIALE

Funn i tilknytning til Hus 1 er et bryne, F10, som ble funnet under opprensing av den sørlige syllsteinsmuren. Brynet har brukket, men er såpass avrundet i bruddkanten at det virker som det har blitt brukt også etter at det knakk. Den ene enden av brynet er bredere enn enden der det er ødelagt. Vi fant også en bit slag, F11, under opprensingen av gulvflaten i huset. Slagget lå i topp av S24.

Vi gjorde dessuten noen funn i den største avfallsgropen, S11. Der dukket det opp et jernfragment, F8. Keramikkfragmenter med glasur på en side ble også funnet. Det største skåret hadde tydelig blitt brukt over ild, da utsiden av skåret var sotet med fastbrent organisk materiale på. Keramikkfragmentene har funnr. F7. I avfallsgropa var det også bein, F9. I avfallsgrop S31 dukket det opp bein. Disse ble tatt inn som prøve, men senere gitt funnr. F17.

Figur 13: Bryne t.v. (Cf34488_137) og keramikkskår t.h. (Cf34488_138)

Også i stolpehullene S1 og S3 var det bein i fyllmassen. Disse fikk henholdsvis funnummer F1 og F5. I stolpehull S1 ble det under snitting funnet noe brent leire (F3).

Det ble samlet inn bein fra koksteinslaget, både i flate (F12) og fra profil 1 i søkesjakt 1 (F13).

5.5.3 DATERING

Under registreringene som ble utført av Oppland fylkeskommune, ble det tatt ut prøver til datering fra stolpehullene på felt 1. Det ene stolpehullet ble da radiologisk datert til 1210-1290 e. Kr.

Det ble ikke gjort noen gjenstandsfunn som kan gi oss en særlig nøyaktig datering. Typologisk er bryner av samme type som F1 vanlige fra jernalder til nyere tid, men bør i dette tilfelle knyttes til tiden da Hus 1 var i bruk. Keramikken er glasert på innsiden. Glasur og funnkontekst antyder en datering til middelalder eller nyere tid. For å få mer avgrensede dateringer er vi derfor avhengige av de radiologiske dateringene fra ulike lag og strukturer.

De radiologiske dateringene av kullprøvene ble utført av Laboratoriet for radiologisk datering ved NTNU (se vedlegg 8.6.2).

Koksteinslaget S15 ble datert på KP12 fra profilen i søkesjakt 1 til 1420-1440 e. Kr. KP10 fra profilen i søkesjakt 2 ble tatt ut fra et kullsjikt under koksteinslaget, og ble datert til 120-220 e. Kr.

Det ble sendt inn en kullprøve, KP33, fra lafteknuten på syllsteinsmuren. Denne ble datert til 1250-1285 e. Kr.

Fra den mulige moldbenken (S26-S28) i Hus1, ble KP19 fra S26 sendt inn. Denne ble datert til 1015-1035 e. Kr.

KP24 fra ildstedet/kokegropen S23 i Hus 1 ble datert til 965-1000 e. Kr., mens KP5 fra kokegrop S12 ble datert til 1405-1425 e. Kr.

Stolpehull S29 i Hus 1 og stolpehullene S30, SS1 og S3 på sørsiden av Hus 1 fikk alle dateringer til tidlig- og høymiddelalder. KP18 fra stolpehull S25 fikk en eldre datering, til 665-685 e. Kr.

KP16 fra den store avfallsgropen, S11, ble datert til å være yngre enn 1670.

Dateringene er noe sprikende, men det synes å være en samling på flere av dateringene til middelalder. Det er også innslag av eldre dateringer, som kan antyde at det har vært aktiviteter på Odenrud også i jernalderen.

5.5.4 NATURVITENSKAPELIGE PRØVER

Kullprøver ble samlet inn fra profiler i alle strukturer som ikke ble avskrevet i felt. Herunder kommer også treprøvene vi tok inn fra strukturer med ubrent tre. Til sammen har vi 33 kullprøver fra felt 1.

Vi samlet inn makrofossilprøver fra stolpehullene, avfallsgrop S11, koksteinslaget i søkesjaktene og fra kokegrop/ildsted S23. Dette ble til slutt ti prøver.

Prøver av bein ble samlet inn fra avfallsgropene og fra koksteinslag S15. Det ble også funnet bein i enkelte stolpehull og i avfallsgropene. Alle bein ble gitt F-nr.

5.5.5 ANALYSERESULTATER

Alle kullprøver som skulle dateres ble først sendt til Helge I. Høeg for vedartsanalyse (se vedlegg 8.6.1) før de ble sendt til radiologisk datering. I alle kullprøvene som ble sendt inn til vedartsbestemmelse var furu det dominerende treslaget. Der det var mulig ble kull fra andre trearter som bjørk/selje/vier/osp, eller furukongler plukket ut og sendt til datering siden disse har lavere egenalder enn furu. En datering på furu kan gi en betraktelig feilmargin i dateringen, siden furu kan ha en høy egenalder og derfor gi en altfor høy datering.

KP12 fra koksteinslaget ble datert på bjørk/selje/vier/osp, mens KP10 fra kullsjikt under koksteinslaget ble datert på furukongle. Kullprøvene fra stolpehull ble datert på trekull fra bjørk, eller bjørk/selje/vier/osp, med unntak av KP31 fra S3 som ble datert på furu. Syllstokkene vi fant rester av på syllsteinsmuren var av furutømmer. KP33 kan derfor ha fått en betydelig for høy datering i likhet med KP16 fra avfallsgrop S11 som også ble datert på furu, og KP31 fra stolpehull S3.

Beinmaterialet ble sendt inn til osteologiske analyser ved De naturhistoriske samlinger, Universitetet i Bergen. Beinene viste seg å stamme i hovedsak fra husdyr (storfe, sau/geit og gris), men det var også et bein fra reinsdyr (Se vedlegg 8.6.3). Både i vekt og antall blant de artsbestemte beinene var bein fra storfe dominerende, dernest sau/geit og så svin. Det synes ikke å være noen forskjell i sammensetningen av beinmaterialet mellom koksteinslaget og de andre strukturene hvor bein ble funnet, men det var svært mye bein i avfallsgrop S31 i forhold til i de andre strukturene, også sammenlignet med den store avfallsgropen S11. Med unntak av tre brente beinfragmenter fra stolpehull S25 og et brent bein fra avfallsgrop S31, var alle beinene ubrente.

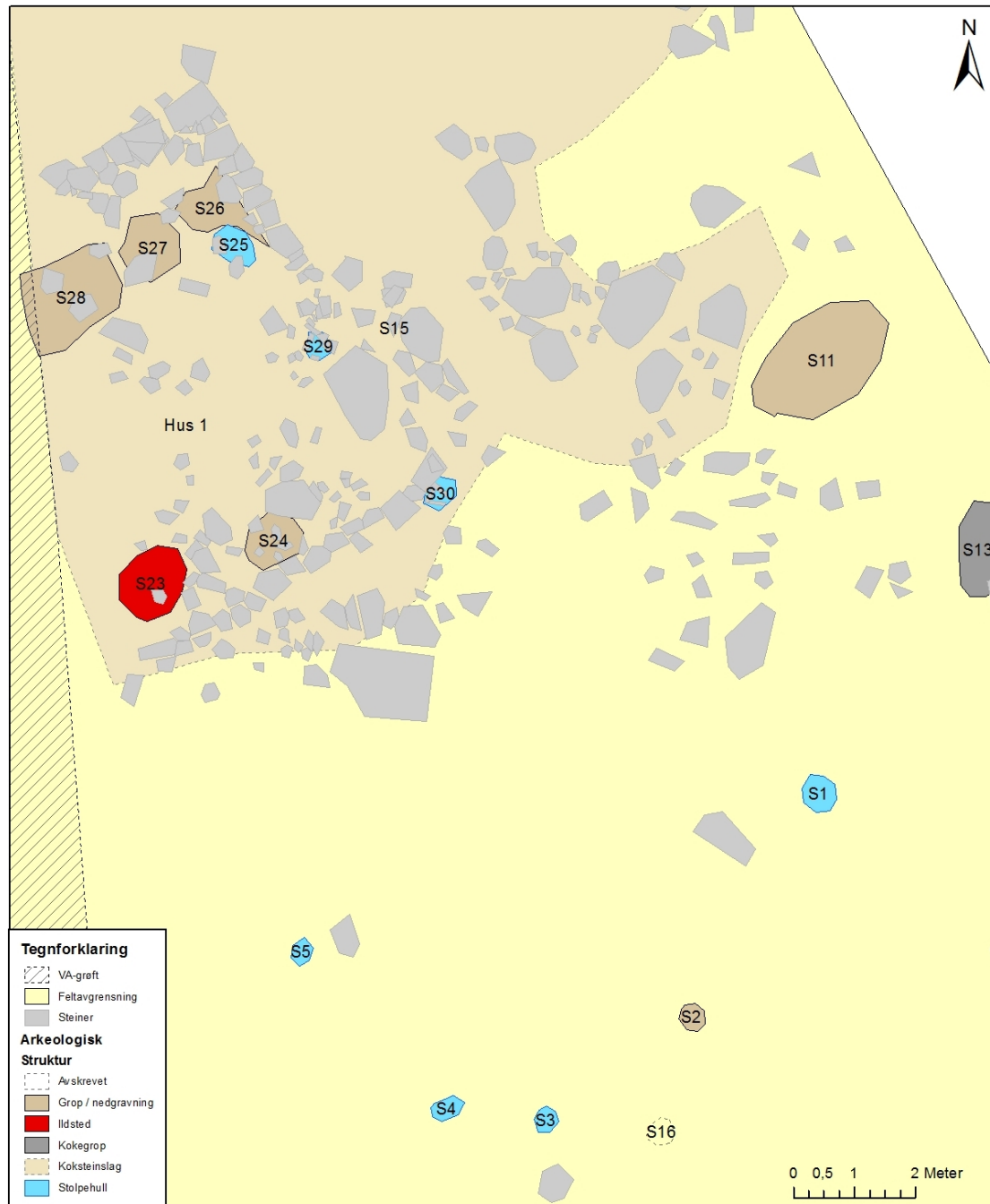
5.6 VURDERING AV UTGRAVNINGSRISULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON.

Lokaliteten på Odenrud har åtte stolpehull i tillegg til rester av en laftet bygning (Hus 1), i form av en syllsteinsmur. Det kan derfor ha vært aktiviteter her i flere faser. De fleste kokegropene må i beste fall regnes som tvilsomme. Som nevnt nedenfor dateres ofte koksteinslag til tidlig middelalder, og kan ses som uttrykk for hvor mye mat eller øl det har blitt produsert på gården. Det massive koksteinslaget på Odenrud vitner om omfattende aktivitet på den tiden Hus 1 stod, og det er rimelig å anta at det har vært flere hus tilknyttet denne aktiviteten.

KOKSTEINSLAGET, HUS 1 OG TUNET

Kokstein ble ofte kastet på avfallshaug på eller i nærheten av tunet for senere å bli pløyd utover eller brukt til planering av tunet eller til gjødsling av åkrene. Omfattende koksteinslag knyttes gjerne til tidlig middelalder frem til 1200 og ligger ofte ved dagens tun. Det er sjelden noe særlig gjenstandsmateriale i tilknytning til lagene, men forekomsten av koksteinslag ved dagens gårdstun kan ses som et tegn på plasskontinuitet fra yngre jernalder/middelalder. Mengden kokstein er et uttrykk for hvor mye mat og/eller øl man har produsert på den enkelte gård (Stene 2009:198-200). En koksteinshaug ble undersøkt på Hundorp i 2002 av Oppland fylkeskommune og Kulturhistorisk museum. Haugen var opprinnelig tolket som en gravhaug, men det var tvil om hvorvidt dette kunne stemme, og en sjakt ble lagt gjennom den. Funn av en beinkam i haugen, gjorde at den kunne dateres til middelalder. Slike koksteinshauger finnes på flere gårder i Gudbrandsdalen (Larsen og Jacobsen 2005:37-38).

Koksteinslaget på Odenrud har nok opprinnelig vært en koksteinshaug på eller ved middelaldertunet som har ligget der. Laget dekte hele Hus 1, slik at bare litt av syllsteinene var synlig etter opprensingen av laget. Det er derfor trolig at koksteinshaugen er samtidig med Hus 1, og at den har blitt planert ut etter, eller i forbindelse med at Hus 1 har forfalt og/eller blitt fjernet. Massene var ensartete både innenfor og utenfor syllsteinsmuren, så tildekkingen av syllsteinsmuren og utplaneringen av koksteinshaugen bør ses på som en og samme hendelse. Forekomsten av koksteinshauger eller koksteinslag knyttes til middelaldertun (Stene 2009:198-200, Larsen og Jacobsen 2005:37-38), og syllsteinsmuren tyder helst på at det har stått en laftet bygning på stedet.

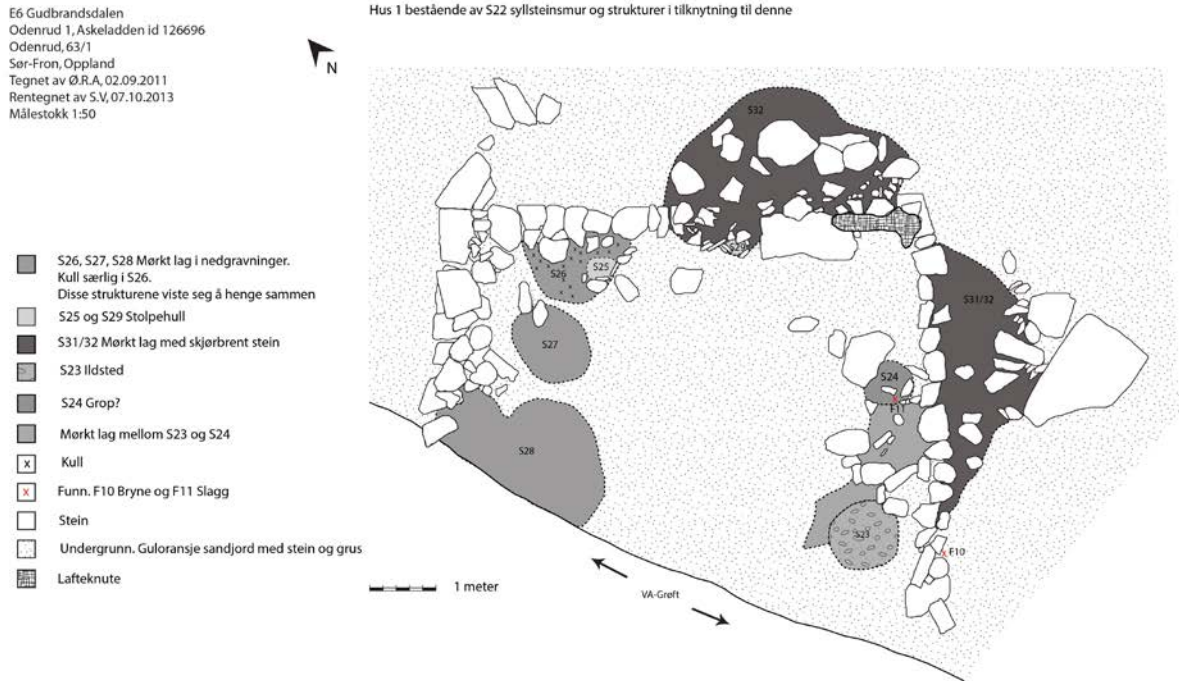
Figur 14: Hus 1 med innmålte strukturer. Koksteinslaget dekket tufta, men er av praktiske årsaker her lagt under strukturene. Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert av Ingar M. Gundersen 07.10.2013.

Grovt sett kan man si at man ved overgangen til middelalder gikk fra å bygge langhus med jordgravde stolper til å bygge laftede hus. Etter at laft ble tatt i bruk ser man at det i stedet for å bli bygd et stort hus der alle eller de fleste aktiviteter fant sted, ble bygd mange mindre hus til ulike aktiviteter og til ulik bruk. I Gulatingsloven fra 1000-tallet står det at når en leilending forlater gården så skal døra til stova, buret og eldhuset være i orden (Christensen 1995:78-79). Dette viser at det var vanlig å ha flere hus, også eldhus, på mindre gårder.

Lignende bygninger som Hus 1 fra Sørøst-Norge har blitt gjort rede for og diskutert av Espen Finstad (1998, 2002, 2009). To av husene, et fra Gilberg øvre og et fra Skattum, som han bruker som eksempel i artikkelen sin om bygge- og ildstedskikk på landsbygda i middelalderen (Finstad 2009:115, 120), har en planløsning som sammenfaller godt med tolkningen av Hus 1 på Odenrud. Ved huset på Skattum er det også en koksteinshaug. Husene har toromsløsning, med gang og stue. Langs den ene veggen ved ildstedet i stuen har Finstad definert en moldbenk. Ildstedet, som ligger i det ene hjørnet, har Finstad tolket som en overbygd ovn. Denne bygningstypen med et rom/stue, gang/sval og ildsted i hjørnet var vanlig i Gamlebyen i Oslo fra slutten av 1000-tallet, og på Folkebibliotekstomta i Trondheim fra ca 1025-1050 (Finstad 1998:53). Bolighusene ser ut til å være temmelig standardiserte fra tidlig middelalder, både i byene og på landsbygden (ibid.:110-111). Husene av denne typen kan både ha tregulv og jordgulv.

På Odenrud er det rester av en mulig sval på den østlige siden av huset, mens ildstedet er i hjørnet mot vest/sørvest. Plasseringen av inngangen fra sval til stue ble tolket på bakgrunn av et parti i syllsteinsmuren der steinene står i stedet for å ligge. Her kan det ha stått en dørstolpe. Under fjerningen av det sorte laget (S32) merket vi ingen forskjell i massene der denne dørstolpen kan ha stått i forhold til resten av laget, men det var en forsenkning/grop mellom de stående steinene. Kanskje ble dørstolpen fjernet da huset forfalt. Det er også en større, jordfast stein ved området i syllsteinsmuren som har stående steiner. Steinen hadde ikke påfallende synlig slitasje som det gjerne blir på dørheller, men det kan ikke utelukkes at steinen kan ses i forbindelse med et inngangsparti. Vi vet ikke hvor mye vi mangler av Hus 1 på Odenrud, men dersom den østlige syllsteinsmuren er langsiden av huset, er det i følge Finstad (1998:67) ikke uvanlig at inngangen er på langsiden av denne typen hus. Christensen (1995:79) skriver at det var vanlig med sval også på ettromsstuer. Med inngang på østsiden av huset vil inngangen ha vendt ut mot flaten der vi ser for oss at resten av tunet må ha ligget, og østsiden må også ha vært den minst værharde siden av huset.

Stratigrafien ved den nordlige og den sørlige veggen inne i Hus 1 på Odenrud skilte seg fra gulvlaget i resten av huset. Ved den nordlige veggen strekte dette laget seg ca. 1,5 meter ut fra veggen. Kanskje er dette sorte laget vi tolket som ulike nedgravninger langs veggene rester etter moldbenker. En moldbenk er en kasse langs veggen som fylles med jord. Den hadde en isolerende effekt, i tillegg til at den kunne brukes til å ligge eller sitte på, eller som arbeidsbenk (Olsen 2009:133-134). Vi fant ikke noe treverk i tilknytning til det mørke laget langs veggen, og dessverre la vi snittet på langs gjennom laget. Det hadde vært gunstigere å legge snittet på tvers, slik at vi kunne ha sporet lagfølgene og eventuelle konstruksjonselementer i profilen. Tolkningen av dette mørke laget som rest etter moldbenk er likevel sannsynlig, da moldbenkene skal synes som en svak voll der massen består av fin grus, sand eller jord, og når vollen snittes vil stratigrafien klart skille seg fra gulvlaget (ibid.:134). I Hus 1 bestod denne vollen av et lyst, gult sandlag innerst mot veggen og inntil 50 cm ut over det mørke laget. Det mørke laget var 5-10 cm dypt der snittet ble lagt, og ca. 5 cm i det NØ hjørnet. Dersom det har vært tregulv i Hus 1, noe vi ikke fant spor etter, har nok tregulvet ligget inntil, men ikke under moldbenken, da bunnen på moldbenken i profil var ujevn, og molden ser ut til å ha blitt lagt direkte på undergrunnen.

Figur 15: Rentegning av Hus 1

Ildstedet/kokegropen (S23) i Hus 1 ligger i den sørvestre delen av huset, og når man ser på tegningene og planfotoet av ildstedet, er det mange større steiner som ligger på rekke fra sylsteinsmuren i NV retning et stykke utenfor ildstedet i tillegg til at det ligger noen større steiner på NV-V side av ildstedet. Finstad (1998:67) skriver at hjørneildstedene trolig har vært røykovner, altså overbygde ovner. Kan S23 være restene av en slik overbygd ovn? Ser vi på bildet av S23 i profil, ser det ut til at det er gravd en grop (fyringsgrop?) som deretter er fylt med større steiner og heller, og i kanten av gropa mot V ligger det flate steiner oppå hverandre, som for å konstruere en kant. Uheldigvis har VA-grøften ødelagt den vestlige veggen og eventuelle andre konstruksjoner på denne siden av ildstedet. Det lyktes oss dessverre ikke å finne noen stolpehull tilknyttet ildstedet som kunne tilsi at dette var en overbygd ovn. Det er mulig at det ikke fantes noen stolpehull der, men det kan også hende vi ikke oppdaget dem dersom de lå i det mørke laget som strekte seg mellom S23 og S24. Det er derfor problematisk å konkludere med at hjørneildstedet i Hus 1 er en overbygd ovn. Dette har vi for lite belegg for, og ildstedet kan like gjerne ha vært en grue.

I et skjøte fra 1799 der Johannes Iversen tar over gården Odenrud etter faren sin Iver Johannessen er det listet opp ulike "førå" Iver skal få i forbindelse med overtakelsen. Blant disse er korn, rug, hamp, flesk og tørrfisk. I tillegg skal han få bo i et lite hus nede i gården og få bruke eldhuset (Hovdhaugen 1973:101-102). Det er rimelig å anta at det har vært en tradisjon for å ha et slikt hus på gården, og at det har vært eldhus der også tidligere. Eldhusene fungerte som et grovkjøkken der man gjorde alt fra å vaske klær og lage mat til å tørke korn og brygge øl. Disse husene var derfor nesten ununnværlige på de gamle gårdene der bolighuset gjerne var lite med soveplasser, spisebord og stue i et og samme rom. Den gamle typen eldhus lå gjerne i skråningen nedenfor tunet, men både utforming og plassering varierer, siden eldhusene i mange tilfeller var gamle stuer som hadde blitt degradert til eldhus (Christensen 1995:91). Hus 1 ligger som nevnt mot kanten av flaten på felt 1. Dersom Hus 1 hadde fungert

som et bryggerhus eller eldhus, ville det ha vært praktisk å plassere huset på kanten av flaten, med tanke på dumping av avfall nedover i skråningen, samt at huset kan ha ligget et stykke fra selve tunet på Odenrud grunnet brannfare knyttet til virksomheten.

Om Hus 1 er et eldhus/bryggerhus eller en stuebygning brukt som bolig er usikkert. Her er det heller ikke slik at den ene funksjonen utelukker den andre, kanskje har det vært en stue som også har fungert som eldhus/bryggerhus, eller at det som opprinnelig var en stue har blitt brukt som eldhus da folk ikke lenger brukte det som bolighus. Det er kun gjort et gjenstandsfunn i tilknytning til huset. Brynet ble funnet innimellom steinene i den sørlige syllsteinsmuren, like ved VA-grøften. Det ble riktignok også funnet en liten klump med slagg inne i huset ved den sørlige syllsteinsmuren i S24. Denne kan ikke knyttes sikkert til huset, siden den ble funnet under opprensingen av gulvflaten, i topp av S24. Den kan like gjerne ha blitt deponert der i forbindelse med utplaneringen av koksteinslaget. Det er dermed ingen gjenstandsfunn som kan fortelle oss hva huset har blitt brukt til. Forekomsten av slagg kan indikere at det har blitt drevet smieaktivitet på tunet. Tolkningen av huset som en stuebygning baseres, i mangelen på gjenstandsfunn, derfor bare på planløsningen. Få gjenstandsfunn i Hus 1, dersom det er en stuebygning, kan tyde på at huset har blitt fraflyttet. Hadde huset brent ville det antagelig ha ligget igjen flere gjenstander enn det gjorde, og en slik brann ville også ha syntes som et eget lag under fremrensingen av huset. Det kan ha blitt bygd et nytt bolighus på tunet som gjorde at det ble ryddet ut av Hus 1. Dersom det allerede fantes et eldhus på gården er det ikke sikkert Hus 1 ble tatt i bruk som det etter denne flyttingen.

Det er sannsynlig at det kan være flere spor etter tunet, for eksempel fjøsbygning, bur, loft, løe, smie eller lignende, utenfor felt 1. Som nevnt i kapittel 5.5.1, observerte vi i felt at det var flere større steiner som stakk opp i koksteinslagets sørøstlige side. Det var påfallende at det innenfor disse steinene ikke fantes noe koksteinslag. I felt fant vi ingen strukturer i det koksteinsfrie området. Steinene rundt virket ujevne og usammenhengende, og siden området var uoversiktlig på grunn av generelt mye stein i grunnen, ble dette nedprioritert til fordel for undersøkelser av koksteinslaget, og senere Hus 1. Ser man på dokumentasjonen av dette steinete området nå når man vet om Hus 1, kan det på den andre side se ut som det kan ha vært en mindre huskonstruksjon med vegger som har vært parallelle med Hus 1 sine, ca 1-1,5 meter NØ for den mulige svalen til Hus 1. Dersom det har stått et uthus der, og de store steinene er rester etter syllsteiner eller snarere stabbesteiner til et bur, vil det forklare hvorfor koksteinslaget ikke ligger innenfor steinene.

Dateringene av kullprøver fra ulike strukturer knyttet til Hus 1 spriker noe, men samler seg innen middelalder. Brynet som ble funnet i syllsteinsmuren kan ut ifra funnkontekst ses i tilknytning til disse dateringene. KP24 fra ildstedet eller kokegropen i huset ble radiologisk datert til 965-1000 e. Kr., mens KP19 fra S26 i det mørke laget (S26-S28) som ble tolket som mulig moldbenk ble radiologisk datert til 1015-1035 e. Kr.

Lafteknuten på det sørøstre hjørnet av syllsteinsmuren fikk en noe yngre datering, KP33 ble datert til 1250-1285 e. Kr. KP12 fra koksteinslaget i søkesjakt 1 ble datert til 1420-1440 e. Kr. En mulighet er at strukturene med dateringer til 1000-tallet representerer en eldre fase enn syllsteinsmuren i Hus 1, men disse dateringene kan også representere den eldste bruksfasen for huset. Syllstokkene kan ha blitt byttet ut,

slik at syllsteinsmuren, det mørke laget og ildstedet/kokegroppen inni huset er fra samme fase, mens selve lafteknuten er yngre på grunn av utskifting. Det må også tas i betraktning at furu, som er trevirket i lafteknuten, kan ha høy egenalder, slik at resultatet blir kunstig høyt i forhold til den faktiske brukstiden. I dette tilfellet kan det innebære at selv om lafteknuten har fått en datering til 1200-tallet, så kan syllstokkene ha blitt laftet på 1400-tallet.

Koksteinshaugen som har ligget på tunet da Hus 1 var i bruk må ha blitt brukt over lang tid. Da haugen ble planert ut, over syllsteinsmuren, har all massen i haugen blitt rotet rundt og utover. Den yngre dateringen av koksteinslaget kan således gi en minstedatering av hvor lang tid eldhuset har vært i bruk, eller for hvor lang tid man *minst* har kastet avfall på koksteinshaugen. I søkesjakt 2 ble KP10 samlet inn fra et kullsjikt under koksteinslaget. Denne prøven ble radiologisk datert til 120-220 e. Kr. Dette kullsjiktet ble tolket som bunnen av koksteinslaget i felt, men dateringen kan antyde at det heller representerer aktiviteter på stedet i en eldre fase. Noe som kan angi en mulig bakre datering for koksteinshaugen er dateringene på to stolpehull hvor fyllmassen var svært lik koksteinslaget, med skjørbrrente stein, kullholdig og feit masse. Dette gjelder stolpehullene S1 og S30.

STOLPEHULLENE – EN ELDRE BOSETNINGSFASE?

Stolpehullene lå spredt, i et tilsynelatende tilfeldig mønster. De var ikke særlig dype, og de fleste hadde heller ikke kantstein eller skoningsstein. Hadde det ikke vært for at det var bevart treverk i stolpehullene kunne de lett blitt tatt for å være steinopptrekk eller lignende. Kanskje representerer de grunne stolpehullene en form for lett konstruksjon eller gjerde siden stolpene ikke har stått dypt og heller ikke øyensynlig har blitt støttet opp av steiner. En annen grunn til at det ikke finnes skoningsstein i disse stolpehullene kan være at bakken, til tross for at det er morenemasser, er såpass hard at det er liten fare for at stolpene skal synke eller skli ut.

Riktignok ligger stolpehullene S25, S29 og S30 pent på rad, men S30 skiller seg så tydelig konstruksjonsmessig fra de andre stolpehullene, at det er lite trolig at disse hører til samme konstruksjon. S30 er på den annen side svært lik S1. De to stolpehullene er dypere enn de andre og har svart fyllmasse uten noe særlig bevart trevirke, og de har kantsteiner. Tilsynelatende hører disse stolpehullene til samme konstruksjon, men de ligger nokså langt fra hverandre, og vi har ikke påvist flere stolpehull av samme form som disse. Dateringene på de to stolpehullene er gjort på bjørk. S1 har blitt datert til 1260-1285 e. Kr., mens S30 er datert til 1070-1215 e. Kr. To andre stolpehull har også dateringer til middelalder, S3 til 1305-1395 e. Kr. og S29 til 1300-1390 e. Kr. S29 er tolket som rester etter en dørstolpe ved inngangspartiet i huset. Kan stolpehullene på utsiden av syllsteinsmuren utgjøre rester av et gjerde på sørlig side av huset?

Det eneste stolpehullet som klart skiller seg fra de andre i datering er S25 inne i Hus 1. KP18 fra dette stolpehullet ble datert til 665-685 e. Kr. Det er funnet stolpehull inne i rester av laftede hus fra middelalder tidligere også. I noen tilfeller har da stolpehullene vært plassert ved ildstedet, og har blitt knyttet til en røykovnskonstruksjon. I andre tilfeller ligger de tilsynelatende tilfeldig plassert på gulvflaten. Sistnevnte tolkes vanligvis som tegn på bosetning før perioden da det laftede huset sto (se eksempelvis: Finstad 2002:71-71, Molaug 2007:33-39).

AVFALLSGROPENE

Den ene avfallsgropen, S11, som lå like sørøst for koksteinslaget, hadde et kullsjikt bestående av store kullbiter i bunn. Over kullsjiktet var massen feit og inneholdt skjørbrent stein, bein og ubrent trevirke, i tillegg til at vi fant to keramikkfragmenter og et jernfragment under snittingen av gropen. Den feite massen tyder på at det har vært en del organisk avfall i gropen. Dette kan ha vært et kullager før gropen ble fylt opp med avfall. Eventuelt har de brent avfall i gropen.

Den andre avfallsgropen lå like utenfor den sørlige syllsteinsmuren, og var fylt med svart masse som ellers ligner svært på det svarte laget vi har rundt syllsteinsmuren i sør og øst. Den skiller seg fra dette laget i det at det var mye ubrent bein i gropen.

Sistnevnte avfallsgrop ses i tilknytning til tiden da Hus 1 var i bruk. S11 fikk derimot en datering på furu som viste at gropen var yngre enn 1670. Dette kan bety at koksteinshaugen var planert ut da gropen ble anlagt, slik at avfallet har blitt gravd ned i stedet for å bli kastet på haugen.

KOKEGROPENE

Alle kokegropene, sett bort ifra S23 i Hus 1 som kan være en form for ildsted, må regnes som tvilsomme, men forekomsten av kull og/eller skjørbrent stein, samt varmepåvirkning i undergrunnen i noen av gropene, gjorde at de ikke kunne avskrives helt. Den grunneste av de mulige kokegropene var kun 6 cm dyp (S9).

Særlig i to av de mulige kokegropene (S12 og S13) var det særs lite synlig kull i fyllmassen. Dette kan tyde på at steinene har blitt varmet opp et annet sted, før de ble lagt i gropene.

Det ble kun datert to kokegroper. Den ene (S23) er ildstedet/kokegropen i Hus 1. Den andre (S22) var den dypeste av de resterende kokegropene. KP5 fra denne gropen ble radiologisk datert på bjørk til 1405-1425 e. Kr.

RESULTATER

Det var uventet for oss å finne Hus 1 under koksteinslaget, men dette funnet sørget for at problemstillingene kunne belyses bedre, samt at undersøkelser av gårdsbebyggelsen i middelalderen har fått et nytt tilskudd. Undersøkelsen kan likevel ikke belyse problemstillingene fullstendig, med tanke på at ikke hele tunet til Hus 1 har tilhørt ble avdekket og kartlagt. Vi kan dermed ikke si med sikkerhet om det fantes ulike aktivitetssoner, selv om dette er sannsynlig. Ulike aktivitetssoner kan ikke skilles ut på bakgrunn av det vi har gravd ut. Vi fant bare bolighuset/eldhuset og muligens tufta til et stabbur, men fjøset mangler, i tillegg til uthus med andre funksjoner.

Hadde vi hatt mer kunnskap om denne typen hus og bebyggelsen på landsbygda i middelalderen ville vi nok kunnet fått mer informasjon ut av Hus 1, for eksempel ved å undersøke ildstedet S23 på en mer målrettet og tilpasset måte. For oss så ildstedet ut

som en kokegrop, og ble derfor undersøkt som det. Først i ettertid ser man likheten med ildsteder i andre middelalderhus.

Vi hadde forventet flere stolpehull, og at i alle fall noen av stolpehullene ville ligge i system. Da dette ikke var tilfellet ble det ikke lett å tolke hva slags konstruksjon stolpehullene tilhørte. Siden noen av stolpehullene lå inne i, eller like utenfor syllsteinsmuren i Hus 1, tolket vi stolpehullene til å representere aktiviteter i en eldre fase på stedet. Dateringene kan likevel tyde på at stolpehullene utenfor Hus 1 og S29 kan være noenlunde samtidige med middelaldertundet på Odenrud, mens S25 inne i Hus 1 kan være fra en eldre fase på stedet.

Koksteinslaget ble godt undersøkt, men området vi åpnet opp var ikke stort nok til at vi fikk oversikt over tunet sin utstrekning, ei heller de ulike aktivitetssonene. Antagelig ligger resten av tunet under påfyllte masser øst for Hus 1. Analyser av beinmaterialet som ble samlet inn fra avfallsgrop S31 og fra koksteinslaget viser at slakt og tilberedning av husdyr (storfe, sau/geit, gris) og noe vilt (reinsdyr og hare) har foregått i eldhuset på tunet.

6. KONKLUSJON

Formålet med utgravningen på Odenrud var å oppnå en mer nyansert kulturhistorisk forståelse av forhistorisk bosetning i Gudbrandsdalen og utviklingen av gården i området over tid. Her var identifisering, definering og datering av gårdstun, spor etter ulike typer bygninger samt gårdsnære aktiviteter sentralt. På lokalitetene var det interessant å fastslå om stolpehullene/bosetningssporene representerte flere bygninger eller aktiviteter fra ulike faser. Her var det også ønskelig å belyse hvordan et eventuelt gårdstun var organisert, om det for eksempel fantes ulike soner for spesielle aktiviteter (Larsen og Lønaas 2011).

Funnene som ble gjort på Odenrud er i så måte meget interessante. Under registreringen ble det funnet stolpehull, kokegroper og et stort koksteinslag. Under utgravningen undersøkte vi koksteinslaget før vi fjernet deler av det med maskin. Det dukket da opp flere stolpehull, men på flaten ble det også funnet syllsteinsmurer fra et hus under det svært omfattende koksteinslaget. To av de totalt åtte stolpehullene lå innenfor syllsteinsmuren, og et lå helt inntil muren. Kullprøven fra det ene stolpehullet (S25) inne i Hus 1 fikk en mye eldre datering enn de andre stolpehullene. Dette tyder på at det har vært aktiviteter og bosetning på Odenrud i flere faser.

Koksteinslag knyttes gjerne til middelaldertun. Dateringer, samt forekomsten av koksteinslaget og syllsteinsmuren viser at et slikt tun har ligget på Odenrud. Tun fra middelalder blir sjelden undersøkt siden de ofte ligger på samme sted som dagens gårdsbosetning, så denne undersøkelsen må ses på som et viktig bidrag til å oppnå mer nyansert forståelse for middelaldergården i Gudbrandsdalen. Vi påviste bare et av antatt flere hus på tunet, og kan derfor ikke fastslå nøyaktig hvor ulike aktiviteter på tunet har funnet sted.

Huset er en ettroms stuebygning med mulig sval, moldbenk og hjørneildsted, og er således av en form som er vanlig i byene fra 1000-tallet. Dette underbygger inntrykket man har av at byggeskikken og planløsningen i husene er standardisert både i byene og på landsbygda fra tidlig middelalder og fremover.

Videre ble to avfallsgroper påvist. Den ene like utenfor den sørlige syllsteinsmuren, den andre i utkanten koksteinslaget like sørøst for det mulige buret/uthuset ØNØ for huset. Sistnevnte grop er yngre enn koksteinslaget. Den yngre dateringen kan tyde på at koksteinshaugen var planert ut og derfor ikke lengre brukt som avfallshaug da denne gropen ble gravd.

Dateringene er noe sprikende, men det synes å være en samling på flere av dateringene til middelalder. Samlet sett peker dateringene fra Odenrud I mot gårdsdrift på Odenrud i høymiddelalder (trolig rundt 1200-1300 e. Kr.) med gårdsbygninger nedenfor den eksisterende gården, og beite- og slåttemark på området rundt Odenrud II (Delrapport 3). De eldre dateringene på de to lokalitetene viser at det kan ha vært noe aktivitet på stedet allerede i jernalder.

7. LITTERATUR

Andersen, Øystein R.

2009 *Rapport fra arkeologisk registrering i forbindelse med ny E6 Ringeby-Otta, Statens Vegvesen. Ringeby, Sør-Fron, Nord-Fron og Sel kommuner. Maskinell sjakting etter automatisk fredete kulturminner i dyrka mark, Sør-Fron kommune 2008.* Upublisert registreringsrapport, Fagenhet for kulturvern, Oppland fylkeskommune

Christensen, Arne Lie

1995 *Den norske byggeskikken. Hus og bolig på landsbygda fra middelalder til vår egen tid.* Pax forlag A/S. Oslo

Finstad, Espen

1998 *Hus på landsbygda i Sørøst-Norge i vikingtid og tidlig middelalder; En analyse med hovedvekt på konstruksjon, planløsning, funksjon og ildstedstype.* IAKN, Universitetet i Oslo

2002 *Åre eller røykonn? Byggeskikk i Gudbrandsdalen i vikingtida og mellomalderen.* I Styre for Dølaringen Boklag (red.). *Årbok for Gudbrandsdalen.* Dølaringen og Gudbrandsdal Historielag. Lillehammer.

2009 *Bygge- og ildstedskikk på landsbygda i Sørøst-Norge i middelalder.* I Jes Martens, Vibeke Vandrup Martens & Kathrine Stene (red.). *Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse..* Universitetets Oldsaksamling, Varia 71. Oslo.

Gundersen, Ingar M.

2012 *Årsrapport 2011. E6 Gudbrandsdalen. Sør-Fron, Nord-Fron og Sel kommuner, Oppland.* Upublisert årsrapport, Kulturhistorisk museum, Oslo.

Haugen, Hanne

2010 *Reguleringsplan for ny E6 trasé i Sør-Fron kommune. Befaring for innmåling og avgrensning av røysfeltlokalitet på Odenrud 63/1.* Upublisert registreringsrapport, Fagenhet for kulturvern, Oppland fylkeskommune

Hovdhaugen, Einar

1973 *Gardar og slekter i Fron.* Bind I, Sør-Fron. Fron historielag

Larsen, Jan Henning og Harald Jacobsen

2005 *Hundorp og Gudbrandsdalens maktsymboler.* I Arnfinn Engen og Rasmus Stauri (red.). *Hundorp. Tusenårsstaden i Oppland.* Det norske samlaget. Oslo

Larsen, Jan Henning og Ole Christian Lønaas

2011 *Prosjektbeskrivelse. Arkeologisk utgravning av id 126696, 126697, 127664 og 139594. Forslag til reguleringsplan for E6 Frya-Odenrud. Forr søndre, 16/1, Forr Sørstuen øvre, 17/1 og Odenrud, 63/1, Sør-Fron kom., Oppland.* Universitetet i Oslo, Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen

Larsen, Jan Henning, Ingar M. Gundersen og Ole Christian Lønaas

2012 *Prosjektplan. Undersøkelse av 60 lokaliteter med bosetnings-, dyrknings- og aktivitetsspor, kull- og fangstgroper, hulveger. E6 Gudbrandsdalen, Sør-Fron,*

Nord-Fron og Sel kommuner, Oppland. Upublisert prosjektplan,
Kulturhistorisk museum, Oslo.

Molaug, Petter B.

2007 Tuft 3. I Birthe Weber (et al.). *Vesle Hjerkin* – *Kongens gard og sælehus*.
Norske oldfunn XXI. Universitetets kulturhistoriske samling. Oslo

Olsen, John

2009 Middelalderens trebygninger – spor vi kan forvente å finne. I Jes Martens,
Vibeke Vandrup Martens & Kathrine Stene (red.). *Den tapte middelalder?*
Middelalderens sentrale landbebyggelse. Universitetets Oldsaksamling, Varia
71. Oslo.

Rygh, Oluf

1898 *Norske Gaardnavne*. Digital publikasjon, Dokumentasjonsprosjektet:
http://www.dokpro.uio.no/rygh_ng/rygh_felt.html

Stene, Kathrine

2009 En gårdshaug i Østfold. Undersøkelse av kulturlag frå middelalder på gården
Fusk i Askim kommune. I Jes Martens, Vibeke Vandrup Martens & Kathrine
Stene (red.). *Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse..*
Universitetets Oldsaksamling, Varia 71. Oslo.

Stylegar, Frans-Arne

2009 Regionale og sosiale variasjoner i middelalderens landsbebyggelse i Sør-
Norge. I Jes Martens, Vibeke Vandrup Martens & Kathrine Stene (red.). *Den*
tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse.. Universitetets
Oldsaksamling, Varia 71. Oslo.

Tidemansen, Kjersti

2009 *Reguleringsplan for ny E6 trasé i Sør-Fron kommune 2009. Synfaring for*
registrering av kulturminne. Upublisert registreringsrapport, Fagenhet for
kulturvern, Oppland fylkeskommune

8. VEDLEGG

8.1. STRUKTURLISTE

Snr	Kontekst	Struktur	Konstr.elem	D.	Bredde i profil	L.	B.	Sider	Bunn	Beskrivelse	Funn	Prøver
S1		Stolpehull	Skoningsstein	31	46	90	75	Skrå	Flat	Plan: Strukturen er ujevn i form, dratt utover i nordvestre del, utblandet i sørvestre del. En del iblandet grus. Profil: Stolpehull med skoningsstein og stolpeavtrykk. Nokså omrotet i flaten. Varmepåvirket stein, ubrent tre og bein, samt brent leire. Noe kull. Ingen spor etter nedgravning rundt, men lag 2 i vestre del kan være rest av dette, skjønt dette laget forsvant ved snitting.	F1, F3	KP6, KP30 (F2), P1
S2		Grop / nedgravning		12	42	38	46	Buet	Flat	Plan: Oval i form, en svakt ujevn kant. Mest stein i sørvestre del. Profil: Tydelig avgrenset struktur, sannsynligvis en nedgravning. Noe skjørbrent stein fjernet ved snitting.		KP7
S3		Stolpehull		18	47	48	0	Buet	Rund	Plan: Ujevn form, med godt bevart tre i sør-sørvestre del. Ellers mye stein som ligger tett på strukturen. Profil: Tydelig avgrenset mot undergrunnen. Steinen som står rett under strukturen kunne ikke fjernes. Godt bevarte tre rester synlig i profil. Noe skjørbrent stein tatt ut ved snitting, i tillegg til annen stein. Svært steinholdig undergrunn. Lite kull. Strukturen har sannsynligvis blitt dratt utover i overflaten.	F4F5	KP8, KP31 (F4), P5
S4		Stolpehull		18	48	58	31	Ujevn	Rund	Plan: Ujevn struktur med rester av tre og kull. Profil: Tydelig avgrenset struktur. Kullaget ses fortsatt i søndre del etter snitting. Ubrent tre vises i profilen. Lag 3 kan se ut som en nedgravning i nordre del av profilen. Litt skjørbrent stein tatt ut ved snitting.		KP9, P6

S5		Stolpehull	Stolpe-avtrykk	21	34	38	48	Rette	Spiss	Plan: oval struktur med et sentrert lag som inneholder tre. Litt skjørbrent stein å se. Profil: ved snitting viser det seg at strukturen kan være en staur med nedgravning. Trerestene befinner seg like inntil stauren. Lag 1 kan ha vært dratt utover overflaten, for ved snitting er det svært tynt i søndre del. Noe kull i lag 3. Litt skjørbrent stein tatt ut ved snitting.	F6	KP11, KP13, KP28 (F6)
S6		Kokegrop		13	140	130	80	Skrå	Ujevn	Plan: Mulig kokegrop med ujevn form. Rødbrent silt i kantene. Noe ødelagt av maskin. Profil: To ulike strukturer. Den t.v. er kullholdig rødbrent silt og skjørbrent stein. Denne er kuttet av en grop med avrundet bunn. Fyllmassen i denne gropa er i hovedsak matjord. Noen steder et smalt kullsjikt i bunn. Rødbrent silt i bunnen flere steder.		KP4
S7		Stolpehull		27	37	38	38	Ujevn	Rund	Plan: sirkulært mulig stolpehull med noe kull, samt rødbrent silt i den ene kanten. Profil:Strukturen går noe på skrå i forhold til overflaten. Noe skjørbrent stein tatt ut ved snitting. Lite kull. Lag 2 kan være en nedgravning. Steinen i bunn kunne ikke tas ut uten å ødelegge profilen. Ingen rødbrent silt å se etter snitting.		KP14, P7
S8		Avskrevet		7	46	50	31	Ujevn	Rund	Snittet og avskrevet. Plan: kompakt kullag med rødbrent sandjord rundt. Ujevn form. Profil: Strukturen er tydelig avgrenset mot undergrunnen. I bunnen går et tynt lag med rødbrent silt.		KP15
S9		Kokegrop		6	65	63	60	Skrå	Flat	Mulig kokegrop. Plan: Ujevn struktur med noe kull og skjørbrent stein. Det er også en bit tre i overflaten, samt litt rødbrent silt. S9 og S10 kan være noe dratt over i hverandre, og de snittes derfor sammen. Profil: Pløyespor mellom S9 og S10. Den skjørbrente steinen er i hovedsak skifer. Begge strukturene er veldig grunne.		KP1

S10		Kokegrop		8	100	81	78	Skrå	Flat	Plan: Strukturen er klart avgrenset mot undergrunnen, unntatt i østre del hvor den ser ut til å ha blitt sammenblandet med S9. Disse snittes derfor sammen. Det er kull, skjørbrent stein og tre å se i toppen av S10. Profil: ganske grunn med skjørbrent skifer. Kompakt kullag som også inneholdt noe ubrent/delvis brennt tre.		KP2
S11		Avfallsgrop		44	268	305	160	Buet	Flat	Plan: Noe oval, men ujevn struktur som består av et kullholdig lag. Det ligger også noe tre i overflaten, samt litt skjørbrent stein. Profil: Strukturen er tydelig avgrenset mot undergrunnen. Funn av bein, glasert keramikk, jern. Også funn av store kullbiter. Store kullkonsentrasjoner er markert i profiltegninga, men hele lag 1 er svært kullholdig. Mye tilsig av vann forhindret oss fra å snitte dypere. Noe skjørbrent stein. Innholdsmessig ser strukturen ut til å være en avfallsgrop som skjærer koksteinslaget (S15).	F7-F9	KP16, KP17, P4
S12		Kokegrop		22	170	194	126	Ujevn	Flat	Plan: Ujevnt formet struktur med skjørbrent stein. I sør og sørøst har en udefinert, seig væske rent inn på feltet og bl.a. misfarget undergrunnen. Profil: Strukturen er tydelig avgrenset mot undergrunnen. Skjørbrent stein fjernet ved snitting, men også stein som ikke var skjørbrent. Lite kull å se. Lag 2 i nordre del var ikke lenger synlig ved snitting. Lag 2 kan skyldes at strukturen har blitt dratt litt utover. Tilsig av vann, samt den illeluktende og seige væsken hele tiden ved snitting.		KP5
S13		Kokegrop		19	150	160	80	Skrå	Flat	Mulig kokegrop. Plan: Ujevn nedgravning med mye stein. Noe kullholdig i ene enden, hvor det også er noe skjørbrent stein. Profil: Strukturen er tydelig avgrenset mot undergrunnen. Lite kull, men mye skjørbrent stein. Noe av steinen som ble tatt ut ved snitting var ikke skjørbrent. Det var også mye stein i undergrunnen, også her var det noe som var skjørbrent og noe som ikke var det.		KP3

S14		Avskrevet								Viste seg å være rest av S15 - koksteinslag		
S15		Koksteinslag		1-53		1600	1400			Koksteinslag. Skjørbrent stein, kull og bein i hele laget, har markert på tegning der det er tettast. I øst er det større steiner i en sirkel. Der er det steinpakning mellom de store steinene. Innenfor steinene mangler koksteinslaget. Søkesjakt 1: Koksteinslaget strekker seg ca 5m nedenfor VA-grøfta. De første 3 m er det dekket av et siltlag som ser ut til å ha blitt deponert under grøftegravinga. Mellom 5-5,5m er det en del rødbrent sand. Søkesjakt 2: Koksteinslaget er svært tydelig avgrenset mot undergrunnen. Laget er nokså tynt i østre del og øker i tykkelse i søndre del hvor det også blir betydelig mer grus. Under deler av laget går et kullsjikt. En del skjørbrent stein.		KP10, KP12, P2
S16		Avskrevet								Steinopptrekk med matjord som fyllmasse, og moderne porselen		
S17		Avskrevet		14	80	80	60	Buet	Rund	Ujevn form i plan, med tre i fyllmassen. Fyllmassen er nokså organisk, uten kull, med mye tre.		
S22	Hus 1	Tuft, steinvegg	Steinlegging			750	650			Syllsteinsrekke under S15 - koksteinslag. Muren er bygd opp av steinheller, og er ødelagt i vest av VA-grøfta. I østlig hjørne er det bevart treverk som ligger i kryss. Rest av laft? Inni huset er det stolpehull, nedgravninger og en kokegrop hvis det ble funnet slagg. I sørlig del av muren ble det funnet et bryne. Mulig kulturlag på utsiden av muren i sør og øst.	F10	P9
S23	Hus 1	Ildsted		20	100	120	100	Skrå	Flat	Plan: Nokså klart avgrenset. Mellom S23 og S24 er det et sort lag som gjør det vanskelig å avgjøre relasjonene mellom de to strukturene i plan. Ligger sør i huset S22. Profil: kokegrop/ildsted med kull og skjørbrent stein. Bunnen er forholdsvis flat og sidene skrå.		KP24

S24	Hus 1	Grop / nedgravning		10	140	105	95	Ujevn	Ujevn	Plan: Sort/mørkebrunt lag. Muligens dreier det seg om en grop, da laget later til å være konsentrert i en sirkel. Mellom S24 og S23 er det et sort lag, forholdsvis likt de massene som er i S24. Profil: S24s funksjon er uklar. Laget er merkbart tykkere i østlig del. Her er laget også mørkere. Laget ligner ellers på det laget som ligger mellom strukturene.	F11	KP27
S25	Hus 1	Stolpehull	Skoningsstein	17	65	65	48	Buet	Rund	Plan: lysere grå fyllmasse i tilnærmet sirkulær form. Kantstilte stein og større stein rundt. Profil: Nokså grunt stolpehull med avrunda sider og bunn. Skjæres av et kullag som ligger inne ved syllsteinsmuren S22.		P8, KP18, KP29, P11
S26	Hus 1	Grop / nedgravning		8	65	100	80	Skrå	Flat	Plan: Mulig nedgravning i N-NV ende av hus. Diffuse kanter - vanskelig å avgrense. Profil: Strukturen består av et kullag. Kan være en del av S32, som ligger under og utenfor muren S22.		KP19
S27	Hus 1	Grop / nedgravning		10	90	128	105	Ujevn	Ujevn	Plan: Mulig nedgravning i N-NV ende av hus. Diffuse kanter - vanskelig å avgrense. Profil: Grunn struktur med svart, kullholdig fyllmasse med spetter av gul-oransje undergrunn. Kan være en del av S32 som ligger under og utenfor S22.		KP20
S28	Hus 1	Grop / nedgravning		10	110	170	140	Ujevn	Flat	Plan: Mulig nedgravning i N-NV ende av huset. Diffuse kanter - vanskelig å avgrense. Profil: grunn struktur med kullholdig fyllmasse med spetter av gul-oransje undergrunn. Kan være en del av S32 som ligger under og utenfor S22.		KP21, P10
S29	Hus 1	Stolpehull	Skoningsstein	16	54	40	40	Ujevn	Spiss	Plan: Sirkulært stolpehull med kantstilte stein. Fyllmassen er tykk og sort. Profil: Sidene er skrånende, men ujevne, bunnen spiss. Ikke så veldig dypt.		KP23

S30	Hus 1	Stolpehull	Skoningsstein	30	65	60	40	Skrå	Flat	Plan: Ovalt stolpehull med kantstilte stein. Sort/mørkebrun fyllmasse med kull. Profil: Skrå sider og flat bunn. Fyllmassen har en del grus og stein i seg og minner om koksteinslaget S15. Skoningsstein på minst tre sider.		KP22, P12
S31		Avfallsgrop		30				Buet		Denne gropa er verken tegnet eller beskrevet. Den var tilnærmet sirkulær, og ca 30 cm dyp. Den dukket opp da vi fjernet koksteinslag/kulturlag S32 på utsiden av syllsteinsmuren S22. ved det østlige hjørnet. Kullprøve ble tatt ut under tømning. Bein ble samlet inn P16.		KP25
S32	Hus 1	Koksteinslag								Svært kullholdig lag under og utenfor syllsteinsmuren S22. Laget ble fjernet manuelt, og det var mye stein (skjørbrent) i det, samt bein. Dette kan derfor være bunnen på koksteinslaget S15, men det ser ut til å ha blitt fylt i en nedgravning. Nedgravningen kan ha hatt en drenerende funksjon rundt muren. Se tegning nr 24 for utstrekning.		KP26
S18		Avskrevet		15		64	44	Ujevn	Ujevn	Fyllmassen er mørk brun matjord spettet med undergrunn. Snittet, fotografert og tolket som steinopptrekk.		
S19		Avskrevet				52	45	Ujevn	Ujevn	Snittet, fotografert og tolket som brent trerot. Kull, undergrunn og rødbrunt sand og stein om hverandre.		
S20		Avskrevet				105	50	Ujevn	Ujevn	Snittet, fotografert og tolket som natur. Fyllmassen var spettet med rødbrunt sand og undergrunn.		
S21		Avskrevet						Ujevn	Ujevn	Snittet, fotografert og tolket som steinopptrekk		

8.2. FUNN OG PRØVER**Funnliste**

C-nr	F-nr.	S-nr.	Strukturtype	Kontekst	Gjenstand	Materiale	Kommentar
C58046/31	F1	S1	Stolpehull		Fragmenter	Bein	
	F2	S1	Stolpehull		Tre	Tre	Heretter KP30
	F3	S1	Stolpehull		Brent leire	Leire	Kasseres
	F4	S3	Stolpehull		Tre	Tre	Heretter KP31
C58046/32	F5	S3	Stolpehull		Fragmenter	Bein	
	F6	S5	Stolpehull		Tre	Tre	Heretter KP28
C58046/29	F7	S11	Avfallsgrop		Fragmenter	Keramikk	2 biter, glasur på en side
C58046/30	F8	S11	Avfallsgrop		Spiker/nagle	Jern	
C58046/33	F9	S11	Avfallsgrop		Fragmenter	Bein	Fragmenter
C58046/1	F10	S22	Syllsteinsmur	Hus 1	Bryne	Stein	Brukket i ene enden
C58046/6	F11	S24	Nedgravning	Hus 1	Slagg	Slagg	
C58046/23	F12	S15	Koksteinslag		Fragmenter	Bein	fra flate på S side av søkesjakt 2
C58046/24	F13	S15	Koksteinslag		Fragmenter	Bein	fra profil 1, søkesjakt 1 gravd ut fra koksteinslag i hele profilen
C58046/3	F14	S25	Stolpehull	Hus 1	Fragmenter	Bein	Samlet inn som P8
C58046/2	F15	S22	Syllsteinsmur	Hus 1	Fragmenter	Bein	Samlet inn som P9
C58046/4	F16	S28	Nedgravning	Hus 1	Fragmenter	Bein	Samlet inn som P10
C58046/5	F17	S31	Avfallsgrop	under S32	Fragmenter	Bein	Samlet inn som P16

Liste over kullprøver

C-nr	KP-nr	S-nr	Strukturtype	Vekt (g)	Vedart	NTNU Lab. nr.	C14-alder før nåtid	Kalibrert alder	Kommentar
C58046/34	KP1	S9	Kokegrop?	3,5					
C58046/35	KP2	S10	Kokegrop?	4					
C58046/36	KP3	S13	Kokegrop	0,6					
C58046/37	KP4	S6	Kokegrop	4,5					Tatt ut fra kullag i den eldste av de to nedgravningene
C58046/38	KP5	S12	Kokegrop	0,6	Trekull Bjørk	TRa-4097	540±25	AD1405-1425	
C58046/42	KP6	S1	Stolpehull	3,1	Trekull Bjørk	TRa-4099	760±25	AD1260-1285	
C58046/39	KP7	S2	Grop / Nedgravning	0,4					
C58046/43	KP8	S3	Stolpehull	0,3					
C58046/44	KP9	S4	Stolpehull	1					
C58046/25	KP10	S15	Koksteinslag	1,8	Trekull Furukogle	TRa-4095	1865±30	AD120-220	
C58046/45	KP11	S5	Stolpehull	0,4					Tatt ut fra mulig staur
C58046/26	KP12	S15	Koksteinslag	2,1	Trekull Bjørk, selje/vier/ osp	TRa-4096	490±25	AD1420-1440	
C58046/46	KP13	S5	Stolpehull	0,3					Tatt ut fra mulig nedgravning
C58046/47	KP14	S7	Stolpehull	0,2					
C58046/51	KP15	S8	Kullfleck	8					
C58046/40	KP16	S11	Avfallsgrop	14,3	Trekull Furu	TRa-4098	185±25	Y. enn AD1670	Fra profil
C58046/41	KP17	S11	Avfallsgrop	110					Samlet inn under snitting
C58046/7	KP18	S25	Stolpehull	0,8	Trekull Bjørk	TRa-4089	1335±25	AD665-685	
C58046/8	KP19	S26	Grop / Nedgravning	7,1	Trekull Bjørk	TRa-4090	995±25	AD1015-1035	
C58046/9	KP20	S27	Grop / Nedgravning	0,9					
C58046/10	KP21	S28	Grop / Nedgravning	1,3					
C58046/11	KP22	S30	Stolpehull	0,3	Trekull Bjørk	TRa-4091	890±25	AD1070-1215	
C58046/12	KP23	S29	Stolpehull	1,1	Tre Bjørk	TRa-4092	645±25	AD1300-1390	
C58046/13	KP24	S23	Kokegrop / ildsted	5,6	Trekull Furu	TRa-4093	1085±30	AD965-1000	
C58046/14	KP25	S31	Grop / Nedgravning	1,9					Samlet inn fra kant under tømning
C58046/15	KP26	S32	Koksteinslag	1,9					Samlet fra nordlig hjørne under gult sandjordslag
C58046/16	KP27	S24	Grop / Nedgravning	1,5					
C58046/48	KP28	S5	Stolpehull	1,2					Samlet inn som F6
C58046/17	KP29	S25	Stolpehull	0,2					Samlet inn som P17
C58046/49	KP30	S1	Stolpehull	3,4					Samlet inn som F2
C58046/50	KP31	S3	Stolpehull	31,4	Tre Furu	TRa-4100	625±25	AD1305-1395	Samlet inn som F4
C58046/18	KP32	S29	Stolpehull	4,6					Samlet inn som P13
C58046/19	KP33	S22	Syllsteinsmur	16,7	Tre Furu	TRa-4094	775±25	AD1250-1285	Samlet inn som P15. Treverket bevart i SØ-hjørne

Liste over naturvitenskapelige prøver

C-nr	P-nr	S-nr.	Strukturtype	Kontekst	Type	Liter	Kommentar
C58046/52	P1	S1	Stolpehull		Makro	1	2 poser
C58046/27	P2	S15	Bryggesteinslag	Profil 2	Makro	2	Tatt ut fra søkesjakt 2, profil 2
C58046/28	P3	S15	Bryggesteinslag	Profil 1	Makro	2	Søkesjakt 1, profil 1
C58046/53	P4	S11	Avfallsgrop		Makro	2	
C58046/54	P5	S3	Stolpehull		Makro	2	
C58046/55	P6	S4	Stolpehull		Makro	1	
C58046/56	P7	S7	Stolpehull		Makro	2	
	P8	S25	Stolpehull	Hus 1	Bein		Heretter F14
	P9	S22	Syllsteinsmur	Hus 1	Bein/horn		Heretter F15
	P10	S28	Nedgravning	Hus 1	Bein		Brent. Heretter F16
C58046/20	P11	S25	Stolpehull	Hus 1	Makro	1	
C58046/21	P12	S30	Stolpehull	Hus 1	Makro	1,5	
	P13	S29	Stolpehull	Hus 1	Tre		Heretter KP32
C58046/22	P14	S23	Kokegrop/ldsted	Hus 1	Makro	0,25	
	P15	S22	Syllsteinsmur	Hus 1	Tre		Treet som lå i kryss i SØ hjørne. Heretter KP33
	P16	S31	Avfallsgrop	Like sør for Hus 1	Bein		Fra grop like sør for SØ hjørne på huset. Heretter F17
C58046/52	P17	S25	Stolpehull	Hus 1	Tre		Heretter KP29

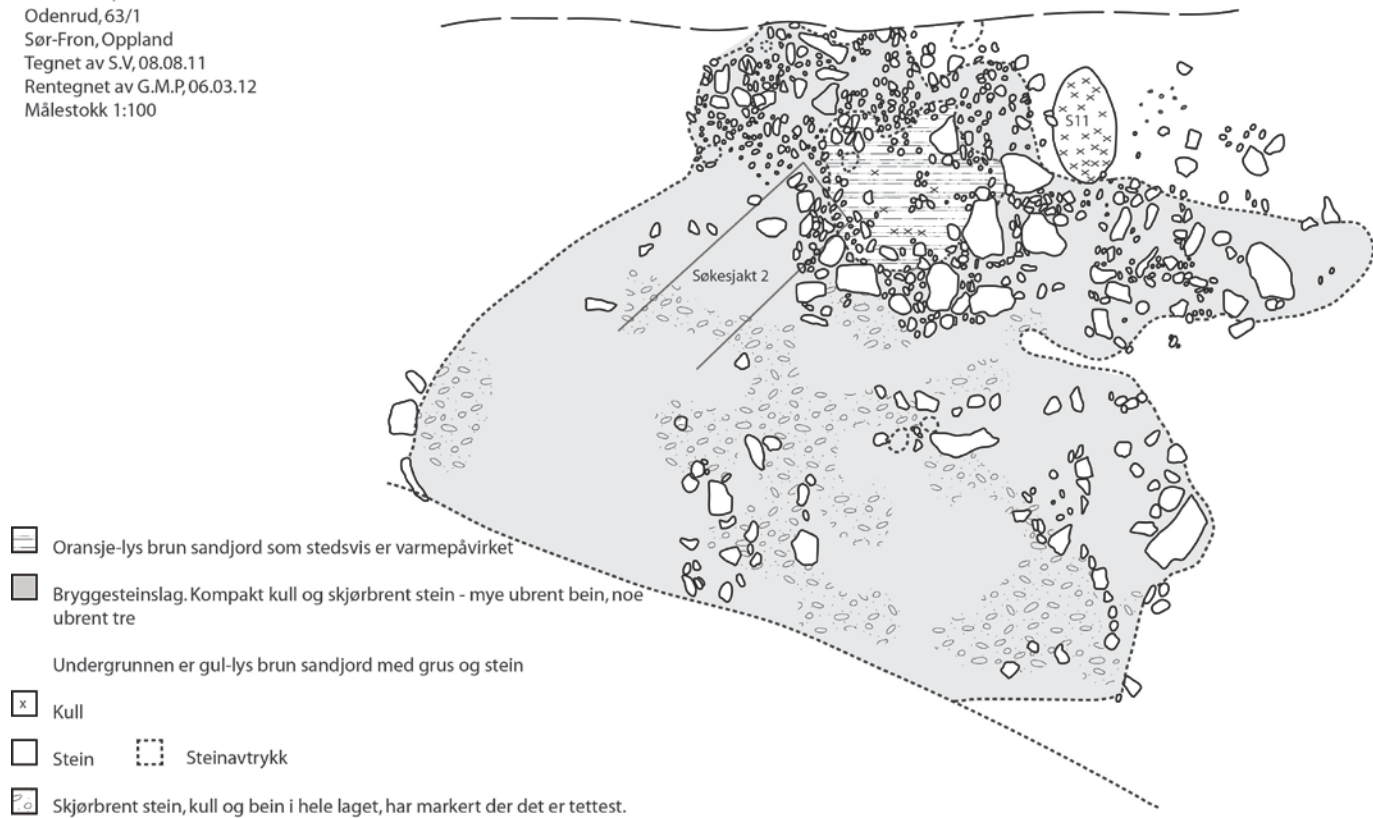
8.3. TEGNINGER

Nr.	Strukturnr.	Strukturtype	Plan	Profil	Dato	Tegnet av
1	S1	Stolpehull	X	X	25.07.2011	GL
2	S2	Nedgravning	X	X	25.07.2011	GL
3	S3	Stolpehull	X	X	25.07.2011	GL
4	S4	Stolpehull	X	X	02.08.2011	GL
5	S5	Stolpehull	X	X	02.08.2011	GL
6	S6	Kokegrop	X	X	02.08.2011	SV
7	S7	Stolpehull	X	X	02.08.2011	SV/GL
8	S8	Avskrevet	X	X	02.08.2011	SV
9	S9/S10	Kokegrop	X	X	02.08.2011	GL
10	S10	Kokegrop	T.nr. 9	T.nr. 9	02.08.2011	GL
11	S11	Avfallsgrop	X		02.08.2011	GL
12	S12	Kokegrop	X	X	02.08.2011	GL
13	S13	Kokegrop	X	X	02.08.2011	SV
14	S15	Koksteinslag	X		08.08.2011	SV
15	S15	Koksteinslag		X	10.08.2011	GL
16	S15	Koksteinslag		X	10.08.2011	SV
17	S11	Avfallsgrop		X	11.08.2011	GL

18	S17	Avskrevet	X	X	16.08.2011	SV
19	S16	Avskrevet	X		16.08.2011	GL
20	S18	Avskrevet	X	X	17.08.2011	SV
21	S21	Avskrevet	X	X	18.08.2011	SV
22	S19	Avskrevet	X		18.08.2011	SV
23	S20	Avskrevet	X		18.08.2011	SV
24	S22	Syllsteinsmur, Hus 1	X		02.09.2011	ØRA
25	S23/S24	Kokegrop/Ildsted og Nedgravning, Hus 1	X		13.09.2011	JAS
26	S25-S28	Stolpehull og Nedgravninger, Hus 1	X		13.09.2011	SV
27	S23/S24	Kokegrop/Ildsted og Nedgravning, Hus 1		X	13.09.2011	JAS
28	S25-S28	Stolpehull og Nedgravninger, Hus 1		X	14.09.2011	SV
29	S29/S30	Stolpehull, Hus 1	X	X	15.09.2011	JAS/SV

E6 Gudbrandsdalen
Odenrud 1, Askeladden id 126696
Odenrud, 63/1
Sør-Fron, Oppland
Tegnet av S.V, 08.08.11
Rentegnet av G.M.P, 06.03.12
Målestokk 1:100

S15, bryggesteinslag, plan

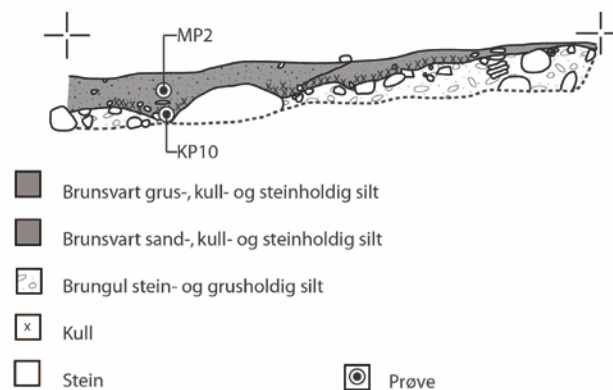

I øst er det større steiner i sirkel. Der er det steinpakning mellom. Innenfor steinene mangler bryggesteinslaget.

4 meter

E6 Gudbrandsdalen
Odenrud 1, Askeladden id 126696
Brandrud, 63/1
Sør-Fron, Oppland
Tegnet av G.C, 10.08.11
Rentegnet av G.M.P, 07.03.12
Målestokk 1:50

S15, Søkesjakt 2, bryggesteinslag, profil

Koksteinslaget er svært tydelig avgrenset mot undergrunnen. Laget er nokså tynt i østre del, og øker i tykkelse i søndre del hvor det grå blir mer grus. Under deler av laget går et kullsjikt. En del skjorbrent stein i koksteinslaget. Det er også stein i undergrunnen men disse er ikke skjorbrente.

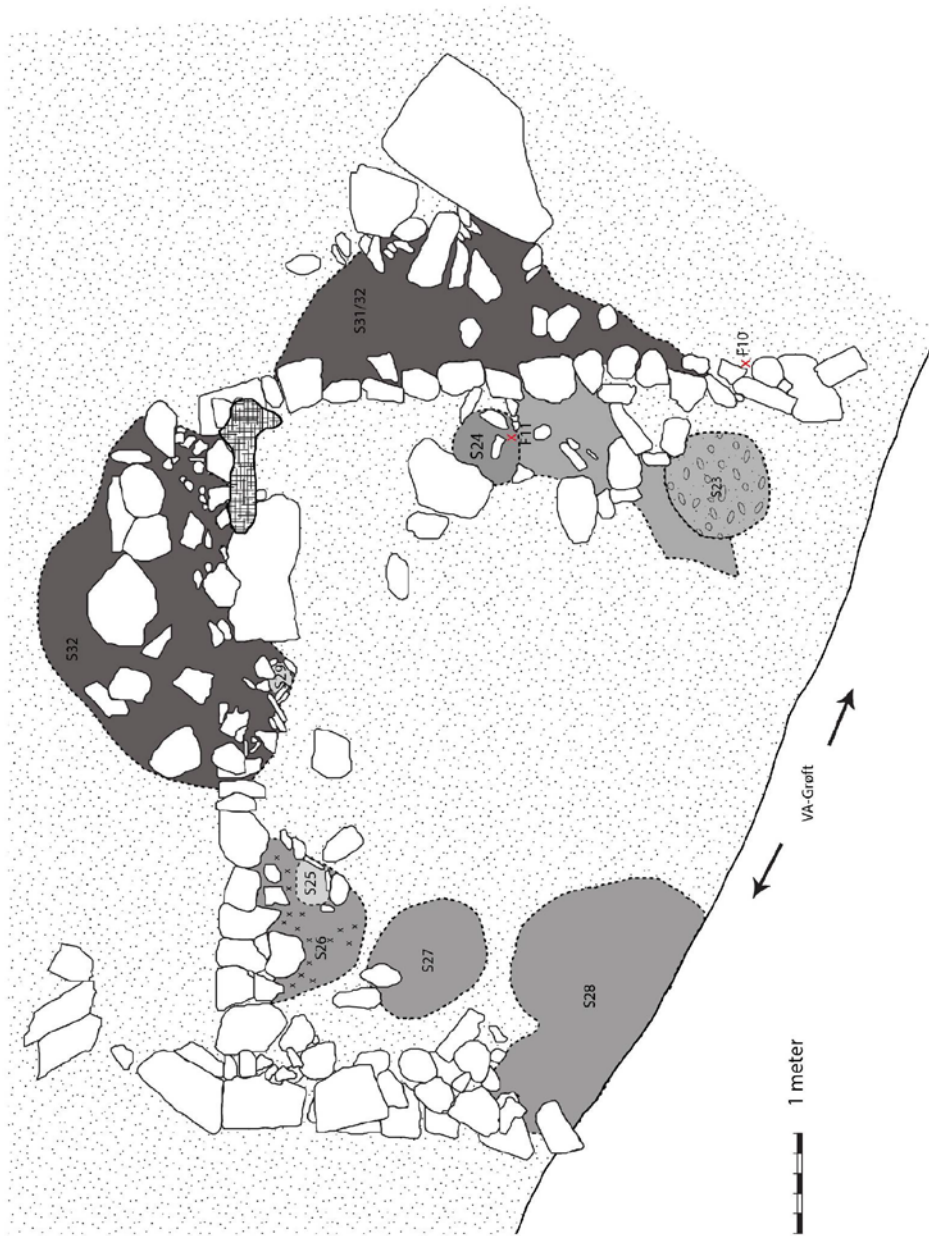
1 meter

Hus 1 bestående av S22 syllesteinmur og strukturer i tilknytning til denne

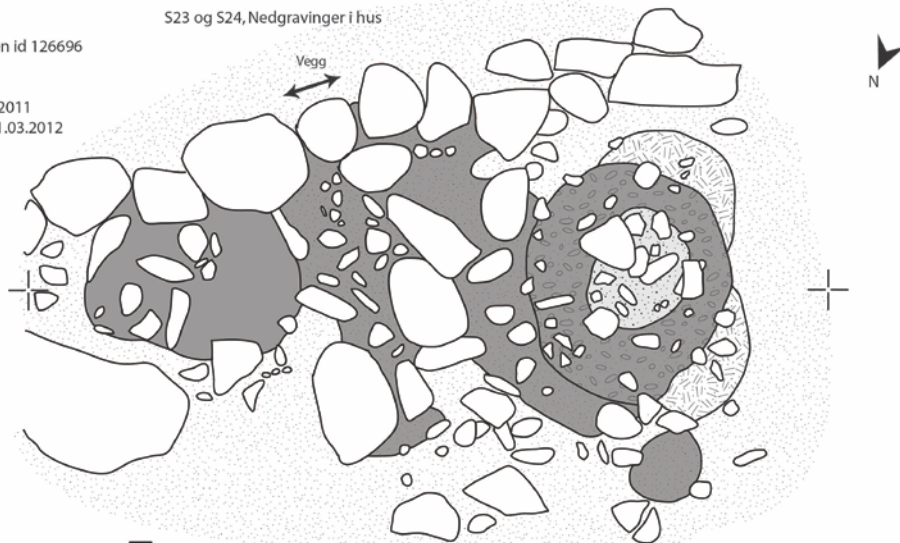
E6 Gudbrandsdalen
 Odenrud 1, Askeladden id 126696
 Odenrud, 63/1
 Sør-Fron, Oppland
 Tegnet av Ø.R.A., 02.09.2011
 Rentegnet av S.V. 07.10.2013
 Målestokk 1:50

- S26, S27, S28 Mørkt lag i nedgravninger.
Kull særlig i S26.
- Disse strukturene viste seg å henge sammen
- S25 og S29 Stolpehull
- S31/32 Mørkt lag med skjørbrønt stein
- S23 Ildsted
- S24 Grop?
- Mørkt lag mellom S23 og S24
- Kull
- Funn. F10 Bryne og F11 Slagg
- Stein
- Undergrunn. Guloransje sandjord med stein og grus
- Lafteknute

E6 Gudbrandsdalen
Odenrud 1, Askeladden id 126696
Odenrud, 63/1
Sør-Fron, Oppland
Tegnet av J.A.S, 13.09.2011
Rentegnet av G.M.P, 01.03.2012
Målestokk 1:50

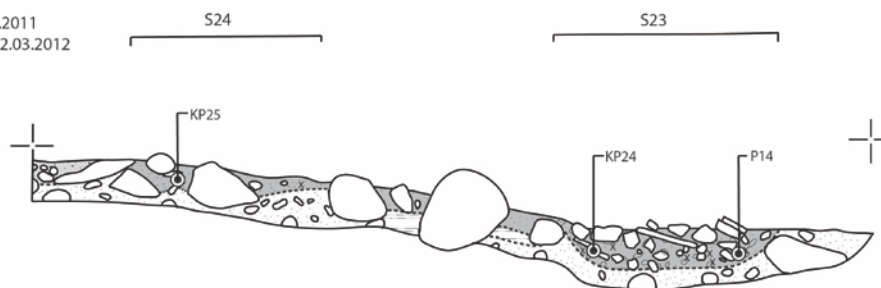
To mulige groper, samt et sort lag langs sørlig vegg i et avdekket hus. S23 var klarere avgrenset enn S24, men begge later til å dreie seg om sirkulære groper. Mellom dem er et sort lag, og hvordan denne relaterer seg til strukturene er vanskelig å avgjøre i plan.

- S24, Sort/mørkebrunt lag. Muligens dreier det seg om en grop, da laget later til å være konsentrert til en sirkel. Silt
- Steinholdig sort/mørkebrunt lag. Utgjør S23 sammen med laget det omkranser. Ubrent treverk i laget, og dette fremstår som relativt ferskt
- Grusholdig grått lag preget av mye stein
- Mellom S24 og S23 er et sort lag, forholdsvis lik de massene som er i S24
- Brunoransje silt
- Stein
- Oransje silt

1 meter

E6 Gudbrandsdalen
Odenrud 1, Askeladden id 126696
Odenrud, 63/1
Sør-Fron, Oppland
Tegnet av J.A.S, 15.09.2011
Rentegnet av G.M.P, 02.03.2012
Målestokk 1:50

S23 og S24, nedgr. og kokegrop, Profil

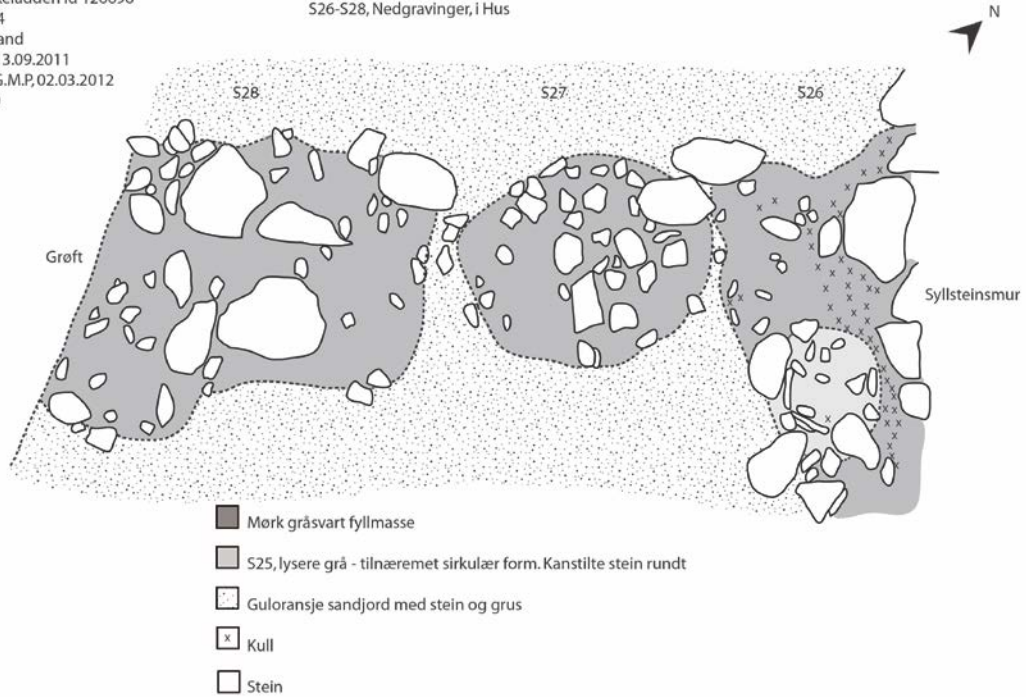
- Sort/mørkebrunt lag med innslag av kull
- Brunt/brungrått lag. Silt. Forholdsvis steinholdig
- Oransje/brunt lag, siltsand. Forholdsvis steinholdig
- Grålig finkornet siltag
- Sort/mørkebrunt lag med innslag av grått. Inneholder større mengder kull og brent stein. Laget er S23, en kokegrop
- ⊗ Kull
- Stein
- ⊙ Prøve

Tegningen er av to strukturer, S23 og S24. Begge ligger sør i "huset" på Odenrud, nær vegg. S23 er en kokegrop med kull og brent stein (ca. 27 liter fjernet i forbindelse med snittingen). Bunnen er forholdsvis flat, og sidene skrå. S24s funksjon er uklart. Laget er merkbart tykkere i østlige del (venstre på tegningen). Her er laget også noe mørkere. Laget ligner ellers på det laget som ligger mellom strukturene.

1 meter

E6 Gudbrandsdalen
Odenrud 1, Askeladden id 126696
Odenrud, 56/14
Sør-Fron, Oppland
Tegnet av S.V, 13.09.2011
Rentegnet av G.M.P, 02.03.2012
Målestokk 1:20

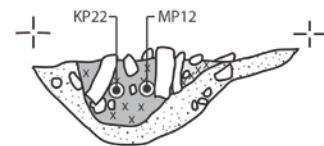
S26-S28, Nedgravninger, i Hus

1 meter

E6 Gudbrandsdalen
Odenrud 1, Askeladden id 126696
Odenrud, 63/1
Sør-Fron, Oppland
Tegnet av J.A.S og S.V, 15.09.2011
Rentegnet av G.M.P, 02.03.2012
Målestokk 1:20

S30, Stolpehull, plan og profil

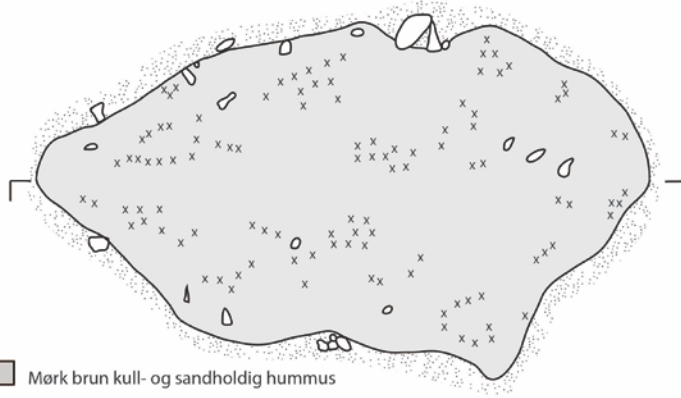
- Sort, kullholdig jord med grus og stein (koksteinslag)
- Lysere sandjord - brun grå med kullsjikt i bunn
- Undergrunn - guloransje sandjord med grus og stein
- ⊗ Kull
- Stein

Form i flate er sirkulær, og siden i profil er skrående og bunnen er flat og spiss.

1 meter

E6 Gudbrandsdalen
 Odenrud 1, Askeladden id 126696
 Odenrud, 63/1
 Sør-Fron, Oppland
 Tegnet av G.L., 02.08.11
 Rentegnet av G.M.P., 07.03.12
 Målestokk 1:20

S11, avfallsgrop, plan- (og profil?)

- Mørk brun kull- og sandholdig hummus
- Brunoransje sandholdig silt
- Stein
- Kull

Noe oval i plan, men ujevn struktur som består av et kullholdig lag. Det ligger noe tre i overflaten, samt litt skjørbrent stein.

 1 meter

8.5. FOTOLISTE CF.34488

Filmnr	Lokalitet	Filnavn	Motivbeskrivelse	Navn	Opptaksdato	Retning
Cf34488	126696	Cf34488_002.JPG	Arbeidsbilde	Viken, Synnøve	20.07.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_003.JPG	Arbeidsbilde	Viken, Synnøve	21.07.2011	V
Cf34488	126696	Cf34488_004.JPG	Arbeidsbilde	Viken, Synnøve	21.07.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_005.JPG	Arbeidsbilde	Viken, Synnøve	21.07.2011	NNV
Cf34488	126696	Cf34488_006.JPG	S1 Stolpehull plan	Viken, Synnøve	25.07.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_008.JPG	S2 Nedgravning plan	Viken, Synnøve	25.07.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_010.JPG	S3 Stolpehull plan	Viken, Synnøve	25.07.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_012.JPG	S4 Stolpehull plan	Viken, Synnøve	25.07.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_014.JPG	S5 Stolpehull plan	Viken, Synnøve	25.07.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_016.JPG	S6 Kokegrop plan	Viken, Synnøve	25.07.2011	N
Cf34488	126696	Cf34488_018.JPG	S7 Stolpehull plan	Viken, Synnøve	25.07.2011	N
Cf34488	126696	Cf34488_020.JPG	S10 Kokegrop plan	Viken, Synnøve	02.08.2011	SØ
Cf34488	126696	Cf34488_022.JPG	S9 Kokegrop plan	Viken, Synnøve	02.08.2011	SØ
Cf34488	126696	Cf34488_024.JPG	S8 Stolpehull plan	Viken, Synnøve	02.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_025.JPG	S11 Avfallsgrop plan	Viken, Synnøve	02.08.2011	SV
Cf34488	126696	Cf34488_026.JPG	S13 Kokegrop plan	Viken, Synnøve	02.08.2011	ØSØ
Cf34488	126696	Cf34488_027.JPG	S12 Kokegrop plan	Viken, Synnøve	02.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_028.JPG	S15 Bryggesteinslag	Viken, Synnøve	04.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_029.JPG	S15 Bryggesteinslag	Viken, Synnøve	04.08.2011	ØSØ
Cf34488	126696	Cf34488_030.JPG	S15 Bryggesteinslag	Viken, Synnøve	04.08.2011	SØ
Cf34488	126696	Cf34488_031.JPG	S15 Bryggesteinslag	Viken, Synnøve	04.08.2011	ØSØ
Cf34488	126696	Cf34488_032.JPG	S15 Bryggesteinslag	Viken, Synnøve	04.08.2011	SØ
Cf34488	126696	Cf34488_033.JPG	S15 "Bryggghuset"	Viken, Synnøve	04.08.2011	SV
Cf34488	126696	Cf34488_034.JPG	S15 "Bryggghuset"	Viken, Synnøve	04.08.2011	SV
Cf34488	126696	Cf34488_035.JPG	S9 (t.v.) S10 (t.h.) kokegrop snitt	Viken, Synnøve	05.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_036.JPG	S9 (t.v.) S10 (t.h.) kokegrop snitt	Viken, Synnøve	05.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_037.JPG	S13 Kokegrop? Profil	Viken, Synnøve	05.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_038.JPG	S13 Kokegrop? Profil (nærbilde)	Viken, Synnøve	05.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_039.JPG	S6 profil kokegrop + nedgravning	Viken, Synnøve	05.08.2011	N
Cf34488	126696	Cf34488_041.JPG	S12 Arbeidsbilde	Viken, Synnøve	08.08.2011	N
Cf34488	126696	Cf34488_042.JPG	S15 "Bryggghuset"	Viken, Synnøve	08.08.2011	S
Cf34488	126696	Cf34488_043.JPG	S15 "Bryggghuset" + bryggesteinslaget	Viken, Synnøve	08.08.2011	S
Cf34488	126696	Cf34488_044.JPG	S15 "Bryggghuset" + bryggesteinslaget	Viken, Synnøve	08.08.2011	SV
Cf34488	126696	Cf34488_046.JPG	S12 Kokegrop profil	Viken, Synnøve	08.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_048.JPG	S1 Stolpehull profil	Viken, Synnøve	08.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_049.JPG	S2 Nedgravning, profil	Viken, Synnøve	08.08.2011	NØ
Cf34488	126696	Cf34488_050.JPG	S3 Stolpehull, profil	Viken, Synnøve	09.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_051.JPG	S4 Stolpehull, profil	Viken, Synnøve	09.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_052.JPG	Graving av søkesjakt 2 i S15	Viken, Synnøve	09.08.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_053.JPG	Graving av søkesjakt 2 i S15	Viken, Synnøve	09.08.2011	SV
Cf34488	126696	Cf34488_054.JPG	Profil søkesjakt 2 S15	Viken, Synnøve	09.08.2011	NNØ
Cf34488	126696	Cf34488_055.JPG	Profil søkesjakt 2 S15	Viken, Synnøve	09.08.2011	NNØ
Cf34488	126696	Cf34488_056.JPG	Profil søkesjakt 2 S15	Viken, Synnøve	09.08.2011	NNØ
Cf34488	126696	Cf34488_057.JPG	Profil søkesjakt 1	Viken, Synnøve	10.08.2011	S
Cf34488	126696	Cf34488_058.JPG	Profil søkesjakt 1	Viken, Synnøve	10.08.2011	S
Cf34488	126696	Cf34488_059.JPG	Profil søkesjakt 1	Viken, Synnøve	10.08.2011	S
Cf34488	126696	Cf34488_060.JPG	Profil søkesjakt 1	Viken, Synnøve	10.08.2011	S

Cf34488	126696	Cf34488_061.JPG	S5 Stolpehull profil	Viken, Synnøve	10.08.2011	Ø
Cf34488	126697	Cf34488_063.JPG	Odenrud, felt 2	Viken, Synnøve	10.08.2011	SV
Cf34488	126697	Cf34488_064.JPG	Odenrud, felt 2	Viken, Synnøve	10.08.2011	V
Cf34488	126697	Cf34488_065.JPG	Odenrud, felt 2	Viken, Synnøve	10.08.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_066.JPG	S7 Stolpehull ? profil	Viken, Synnøve	10.08.2011	N
Cf34488	126696	Cf34488_067.JPG	S8 Stolpehull profil	Viken, Synnøve	10.08.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_068.JPG	S11 Avfallsgrop profil	Viken, Synnøve	11.08.2011	NNV
Cf34488	126696	Cf34488_069.JPG	S11 Avfallsgrop profil	Viken, Synnøve	11.08.2011	NNV
Cf34488	126696	Cf34488_072.JPG	S17 nedgravning/stolpehull? Plan	Viken, Synnøve	16.08.2011	NØ
Cf34488	126696	Cf34488_083.JPG	S17 Nedgravning ?	Viken, Synnøve	22.08.2011	SØ
Cf34488	126696	Cf34488_084.JPG	S17 Nedgravning ?	Viken, Synnøve	22.08.2011	SØ
Cf34488	126696	Cf34488_085.JPG	Treverk i SØ hjørne av syllsteinsrekke S15	Viken, Synnøve	30.08.2011	NNV
Cf34488	126696	Cf34488_086.JPG	Treverk i SØ hjørne av syllsteinsrekke S15	Viken, Synnøve	30.08.2011	NNV
Cf34488	126696	Cf34488_087.JPG	Treverk i SØ hjørne av syllsteinsrekke S15	Viken, Synnøve	30.08.2011	NNV
Cf34488	126696	Cf34488_088.JPG	Treverket går i kryss i hjørnet	Viken, Synnøve	30.08.2011	ØNØ
Cf34488	126696	Cf34488_089.JPG	Treverket går i kryss i hjørnet	Viken, Synnøve	30.08.2011	ØNØ
Cf34488	126696	Cf34488_090.JPG	HUS!	Viken, Synnøve	30.08.2011	VSV
Cf34488	126696	Cf34488_091.JPG	HUS!	Viken, Synnøve	30.08.2011	VSV
Cf34488	126696	Cf34488_092.JPG	Hus, S22	Viken, Synnøve	01.09.2011	SV
Cf34488	126696	Cf34488_093.JPG	Hus, S22	Viken, Synnøve	01.09.2011	VSV
Cf34488	126696	Cf34488_094.JPG	Hus, S22	Viken, Synnøve	01.09.2011	SV
Cf34488	126696	Cf34488_095.JPG	Hus, S22	Viken, Synnøve	01.09.2011	VSV
Cf34488	126696	Cf34488_096.JPG	Hus, S22	Viken, Synnøve	01.09.2011	VSV
Cf34488	126696	Cf34488_098.JPG	Hus, S22	Viken, Synnøve	01.09.2011	NNØ
Cf34488	126696	Cf34488_099.JPG	Hus, S22	Viken, Synnøve	01.09.2011	SØ
Cf34488	126696	Cf34488_100.JPG	S23, grop i hus	Viken, Synnøve	13.09.2011	ØNØ
Cf34488	126696	Cf34488_101.JPG	S24, grop i hus	Viken, Synnøve	13.09.2011	SSØ
Cf34488	126696	Cf34488_102.JPG	S23+S24 plan, hus	Viken, Synnøve	13.09.2011	SSØ
Cf34488	126696	Cf34488_103.JPG	S25, stolpehull plan, hus	Viken, Synnøve	13.09.2011	NØ
Cf34488	126696	Cf34488_104.JPG	S26, nedgravning plan, hus	Viken, Synnøve	13.09.2011	NØ
Cf34488	126696	Cf34488_105.JPG	S28, nedgravning plan, hus	Viken, Synnøve	13.09.2011	NNV
Cf34488	126696	Cf34488_106.JPG	S27, nedgravning plan, hus	Viken, Synnøve	13.09.2011	NNV
Cf34488	126696	Cf34488_107.JPG	S25, stolpehull profil, hus	Viken, Synnøve	14.09.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_108.JPG	S25, stolpehull profil, hus	Viken, Synnøve	14.09.2011	Ø
Cf34488	126696	Cf34488_109.JPG	S26, nedgravning profil, hus	Viken, Synnøve	15.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_110.JPG	S27, nedgravning profil, hus	Viken, Synnøve	15.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_111.JPG	S28, nedgravning profil, hus	Viken, Synnøve	15.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_112.JPG	S28 og VA-groft profil	Viken, Synnøve	15.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_113.JPG	S30, stolpehull? Plan	Viken, Synnøve	15.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_114.JPG	S29, stolpehull? Plan	Viken, Synnøve	15.09.2011	NØ
Cf34488	126696	Cf34488_115.JPG	S29, stolpehull? 1. snitt	Viken, Synnøve	15.09.2011	NØ
Cf34488	126696	Cf34488_117.JPG	S30, stolpehull, profil	Viken, Synnøve	15.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_118.JPG	S30, stolpehull, profil	Viken, Synnøve	15.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_119.JPG	S29, stolpehull profil	Viken, Synnøve	15.09.2011	NØ
Cf34488	126696	Cf34488_121.JPG	S30, stolpehull, profil	Viken, Synnøve	15.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_122.JPG	S30, stolpehull, profil	Viken, Synnøve	15.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_123.JPG	S23, kokegrop profil, hus	Viken, Synnøve	15.09.2011	SSØ
Cf34488	126696	Cf34488_124.JPG	S24, grop i hus, profil	Viken, Synnøve	15.09.2011	SSØ
Cf34488	126696	Cf34488_125.JPG	S24, grop i hus, profil	Viken, Synnøve	15.09.2011	SSØ
Cf34488	126696	Cf34488_126.JPG	S23+S24 profil, hus	Viken, Synnøve	15.09.2011	SSØ
Cf34488	126696	Cf34488_128.JPG	Kulturlag i nordlig hjørne av hus	Viken, Synnøve	16.09.2011	NNØ

Cf34488	126696	Cf34488_129.JPG	Kulturlag i nordlig hjørne av hus	Viken, Synnøve	16.09.2011	NNØ
Cf34488	126696	Cf34488_130.JPG	Profil i nordlig hjørne av hus	Viken, Synnøve	16.09.2011	N
Cf34488	126696	Cf34488_131.JPG	Kulturlag sør for huset, langs veggen	Viken, Synnøve	16.09.2011	NNØ
Cf34488	126696	Cf34488_132.JPG	Kulturlag sør for huset, langs veggen	Viken, Synnøve	16.09.2011	NNØ
Cf34488	126696	Cf34488_133.JPG	Koksteinslaget fjernet øst for hus	Viken, Synnøve	19.09.2011	NNV
Cf34488	126696	Cf34488_134.JPG	Koksteinslaget fjernet sør for hus	Viken, Synnøve	19.09.2011	NNØ
Cf34488	126696	Cf34488_135.JPG	Avfallsgrop S31 etter tømning	Viken, Synnøve	19.09.2011	NV
Cf34488	126696	Cf34488_136.JPG	Stående steiner i syllsteinsmur S22	Viken, Synnøve	19.09.2011	VSV
Cf34488	126696	Cf34488_137.JPG	Bryne	Gundersen, I.M.	22.01.2013	
Cf34488	126696	Cf34488_138.JPG	Keramikkskår	Gundersen, I. M.	28.06.2013	

8.6. ANALYSER**1. VEDARTSANALYSE, HELGE I. HØEG**

Enkel vedart
 Odenrud, Sør-Fron, id 126696
 E6 Gudbrandsdalen

FellesID	StrukturnrID	Kontekst	Problemstilling	Oppdragsgiver	Provenummer	DatoAvlevert	SignaturAvlevert	UtforendeInstans	Provemateriale
126696	126696S22	Syllsteinsn	Datering	Ingar M. Gunders	KP33	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Ubrent trevirke
126696	126696S15	Koksteinsl	Datering	Ingar M. Gunders	KP10	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull
126696	126696S23	Kokegrop/	Datering	Ingar M. Gunders	KP24	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull
126696	126696S25	Stolpehull	Datering	Ingar M. Gunders	KP18	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull
126696	126696S30	Stolpehull	Datering	Ingar M. Gunders	KP22	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull
126696	126696S26	Grop / Ned	Datering	Ingar M. Gunders	KP19	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull
126696	126696S29	Stolpehull	Datering	Ingar M. Gunders	KP23	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull
126696	126696S11	Grop / Ned	Datering	Ingar M. Gunders	KP16	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull
126696	126696S1	Stolpehull	Datering	Ingar M. Gunders	KP6	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull
126696	126696S3	Stolpehull	Datering	Ingar M. Gunders	KP31	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Ubrent trevirke
126696	126696S15	Koksteinsl	Datering	Ingar M. Gunders	KP12	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull
126696	126696S12	Kokegrop	Datering	Ingar M. Gunders	KP5	15.02 2012	IMG	Helge I. Høeg	Trekull

Enkel vedart

Odenrud, Sør-Fron, id 126696

E6 Gudbrandsdalen

Gram	Acer_lonn	Alnus_or	Betula_bjork	Corylus_hassel	Fraxinus_ask	Juniperus_einer	Picea_gran	Pinus_furu	Pomoideae_frukttre	Populus_osp	Prunus_hegg
16,7								40			
1,8			2					32			
5,6								40			
0,8			7					33			
0,3			7					18			
7,1			4					36			
1,1			1					40			
14,3								40			
3,1			11					28			
31,4								10			
2,1			7					32			
0,6			7					33			

Enkel vedart
 Odenrud, Sør-Fron, id 126696
 F6 Gudbrandsdalen

Salix_selje	Sorbus_rog	Tilia_lind	Ulmus_alm	Quercus_eik	Salix_populus_selje_vier_osp	Prunus_sorbus_hegg_rog	Konklesk	Annet2	Annet3	Annet4
						1		5		
						1				
						1				

2. C14 DATERINGSRAPPORT, LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING, NTNU

Kulturhistorisk museum/Fornminneseksjonen/UiO
Att. Ingar M. Gundersen
Postboks 6762 St. Olavs Plass
0130 Oslo

DF 4577 - oversendelse av rapport prosjekt 220128 E6

Vedlagt oversendes rapport for ^{14}C datering av 55 prøver trekull fra Rustmoen og Lomoen i Nord-Fron og Fryasletta og Odenrud i Sør-Fron, registrert ved laboratoriet under DF 4577. ^{14}C innholdet i prøvene er målt med akselerator i Uppsala.

Restmateriale returneres vedlagt.

Faktura ettersendes fra regnskapsseksjonen, NTNU.

Vennlig hilsen

Einar Værnes

Einar Værnes

Vedlegg:

- Dateringsrapport
- Restmateriale

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: datlab@vm.ntnu.no	Nasjonallaboratoriet for ^{14}C datering	+47 73 59 33 10	Torill Elin Stenseng
	http://www.ntnu.no		Telefaks +47 73 59 33 83	Tlf: +47 73 59 33 04

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Gundersen, Ingar M.
KHM/Fornminneseksjonen/UiO
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-4577

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder for nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4089	C58046/7, KP18 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Trekull Bjørk		1335 ± 25	AD665-685	-26.5
TRa-4090	C58046/8, KP19 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Trekull Bjørk		995 ± 25	AD1015-1035	-23.7
TRa-4091	C58046/11, KP22 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Trekull Bjørk		890 ± 25	AD1070-1215	-25.5
TRa-4092	C58046/12, KP23 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Tre Bjørk		645 ± 25	AD1300-1390	-25.8
TRa-4093	C58046/13, KP24 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Trekull Furu		1085 ± 30	AD965-1000	-25.7
TRa-4094	C58046/19, KP33 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Tre Furu		775 ± 25	AD1250-1285	-26.8
TRa-4095	C58046/25, KP10 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Trekull Furukongle		1865 ± 30	AD120-220	-27.2
TRa-4096	C58046/26, KP12 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Trekull Bjørk, selje/ vier/osp		490 ± 25	AD1420-1440	-26.8
TRa-4097	C58046/38, KP5 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Trekull Bjørk		540 ± 25	AD1405-1425	-26.6

Dato: 15 AUG 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Sølvi Stene
Sølvi Stene

Helene Svarva
Helene Svarva

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Gundersen, Ingar M.
KHM/Fornminneseksjonen/UiO
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-4577

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder for nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4098	C58046/40, KP16 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Treull Furu		185 ± 25	Y.enn AD1670	-27.4
TRa-4099	C58046/42, KP6 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Treull Bjørk		760 ± 25	AD1260-1285	-25.9
TRa-4100	C58046/50, KP31 Odenrud, Sør-Fron Oppland	Tre Furu		625 ± 25	AD1305-1395	-26.3

Dato: 10 AUG 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Sølvi Stene
Sølvi Stene

Helene Svarva
Helene Svarva

3. OSTEOLIGIRAPPORT. ANNE KARIN HUFTHAMMER, DE NATURHISTORISKE
SAMLINGER, UIB

05
11/3344-5

Universitetet i Bergen
Universitetsmuseet - De naturhistoriske samlinger

Kulturhistorisk museum
Universitetet i Oslo
Fornminneseksjonen
Postboks 6762 St. Olavs plass
0130 Oslo
Attn: Ingar M. Gundersen

Deres ref: 2009/8304, 2010/1484, 2010/15165,
1010/5928

Bergen, 06.03.2012

Rapport

Analyse av osteologisk materiale frå 7 lokaliteter i utgravingsprosjektet «E6
Gudbrandsdalen», Oppland fylke.

Beinmaterialene ble mottatt for analyse 21.02.2012 og er registret og magasinert ved de
osteologiske samlinger under følgende journalnumre:

- JS 1610 Odenrud 63/1 (id 126696)
- JS 1611 Odenrud 63/1 (id 127664)
- JS 1612 Forr sørstuen øvre 17/1 og Forr søndre 16/1 (id 139594)
- JS1613 Brandrud 56/14 og Stokke 57/2,11 (id 126694)
- JS 1614 Brandrud 56/2,294 og Stokke 57/4,11 (id 126690)
- JS 1615 Lo 246/1 (id 647179)
- JS 1616 Sandbu søndre 260/2

Beinmaterialet er analysert av Olaug Flatnes Bratbak i samarbeid med Anne Karin
Hufthammer.

Resultat av de osteologiske analysene er vist i vedlagte datautskrifter. Rapportene gir en
oversikt over: Gruppe, art, beinslag, hvilken del av beinet som er funnet og om eventuelle
epifyser er løse eller fastvokste. «Epifysesituasjonen» er for øvrig et av vurderingskriteriene
for individualder. Dessuten er beinvekt og hvorvidt beinet er brent eller ubrent notert. Beina
er undersøkt med hensyn til skjære- og huggespor og eventuell bearbeiding. Eventuelle funn

av slike merker er notert i kommentarfeltet. Når det er mulig å vurdere er det i samme felt også notert om beinet er fra et ungt individ (juv).

Det er for øvrig kun funnet ett bein som med sikkerhet er bearbeidet; en metatarsus av hest hvor distal epifyse er kuttet bort og det i skaftet er skåret en U-formet fordypning. Det er usikkert om beinet er av et voksent individ. Uansett er det klart at det er fra en småvokst og spinkel type, mer lik en ponni enn dagens fjording. Beinet blir returnert sammen med denne rapport.

Faktura for analysen, til sammen to dagsverk, vil bli sendt separat.

Med vennlig hilsen

Anne Karin Hufthammer

Vedlegg: Datarapporter fra JS 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616

Vedlegg / 1
 Sak: 11.3344-5

JS 1610. Rapport. Odenrud id 126596. Sør-Fron K., Oppland. Høyemiddelalder

KLASSE

Fami/Art

MAMMALIA

Artiodactyla

Cor	Fnr	Lokal beskrivelse	Str nr	Norsk navn	Bainslag	Ant	Side	Epityse	Brubr	Vakt	g	Kommentar
58046/5	17	Bosetningsspor. Avfallsgrop	31 Hus1	Klovdyr	Mandibula	1			Ubrent	4,5		Juv storfe eller muligens sau/geit
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Klovdyr	Max/Mand	1			Ubrent	3,9		Sannsynligvis storfe mandibula
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Klovdyr	Costa	1			Ubrent	9,9		Storfe?
Sum Artiodactyla						3					18,3	
Sum												
Bos taurus												
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Storfe	Tibia	1			Ubrent	44,2		
58046/24	13	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Storfe	Dens	1	Sin		Ubrent	3,1		
58046/24	13	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Storfe	Dens	1	Sin		Ubrent	4,1		
58046/24	13	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Storfe	Dens	2			Ubrent	5,5		
58046/24	13	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Storfe	Dens	1			Ubrent	1,3		
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Storfe	Cranium	1	Dx		Ubrent	74,3		
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Storfe	Mandibula	1	Dx		Ubrent	30,2		Delt i 3 deler
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Storfe	Mandibula	1			Ubrent	5		
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Storfe	Mandibula	1			Ubrent	11,3		Juv
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Storfe	Mandibula	1			Ubrent	6,5		
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Storfe	Scapula	1	Dx		Ubrent	18,8		
58046/32	5	Bosetningsspor. Stolpehull	3	Storfe	Phalanx II	1		epf	Ubrent	10,3		Hel
58046/23	12	Bosetningsspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Storfe	Dens	1	Sin		Ubrent	12,8		
58046/5	17	Bosetningsspor. Avfallsgrop	31 Hus1	Storfe	Mandibula	1	Sin		Ubrent	9,6		Juv
58046/5	17	Bosetningsspor. Avfallsgrop	31 Hus1	Storfe	Mandibula	1			Ubrent	4,5		
58046/5	17	Bosetningsspor. Avfallsgrop	31 Hus1	Storfe	Costa	1			Ubrent	25,6		

KLASSE

Fam/Ait

Cnr	Fnr	Lokal beskrivelse	Str nr	Norsk navn	Beinslag	Auf	Stids	Epityse	Bredde	Vekt, g	Kommentar
58046/32	5	Boseiningspor. Stolpehull	3	Storfe	Vertebra	2	Ubrent		21,4		
58046/5	17	Boseiningspor. Avfallsgrop	31 Hus1	Storfe	Radius-Ulha	1	Ubrent		11,5	juv	
58046/3	14	Boseiningspor. Stolpehull	25	Storfe	Costa	2	Ubrent		19,2		
Sum Bos taurus											
Sum											
22											
319											
Ovis aries/Capra hircu											
58046/24	13	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Sau/Geit	Dens	1	Ubrent		4,2	Delt i 2 deler	
58046/23	12	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Sau/Geit	Vertebra Thoracica	1	Ubrent		2,4		
58046/5	17	Boseiningspor. Avfallsgrop	31 Hus1	Sau/Geit	Mandibula	1	Sin		25,2	Stort individ	
58046/23	12	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Sau/Geit	Costa	1	Ubrent		1,5		
58046/24	13	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Sau/Geit	Costa	1	Ubrent		2		
58046/24	13	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Sau/Geit	Dens	1	Ubrent		0,5		
58046/32	5	Boseiningspor. Stolpehull	3	Sau/Geit	Costa	1	Ubrent		0,5		
58046/23	12	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Sau/Geit	Humerus	1	Ubrent		11,7		
58046/24	13	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Sau/Geit	Scapula	1	Sin	epf	4,7		
58046/5	17	Boseiningspor. Avfallsgrop	31 Hus1	Sau/Geit	Costa	1	Ubrent		10,4		
58046/24	13	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Sau/Geit	Scapula	1	epf		1,7		
58046/24	13	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 1	Sau/Geit	Phalanx I	1	Ubrent		2,3		
Sum Ovis aries/Capra hircus											
Sum											
12											
67,3											
Rangifer tarandus											
58046/23	12	Boseiningspor. Koksteinslag	15 sjakt 2	Rein	Phalanx I	1	epf		8,2	Sannsynligvis ubrent	
Sum Rangifer tarandus											
Sum											
1											
8,2											
Sus scrofa											
58046/2	15	Boseiningspor. Sylletemekke	22 Hus 1	Svin	Dens	1	Ubrent		10,7	Delt i 2 deler	

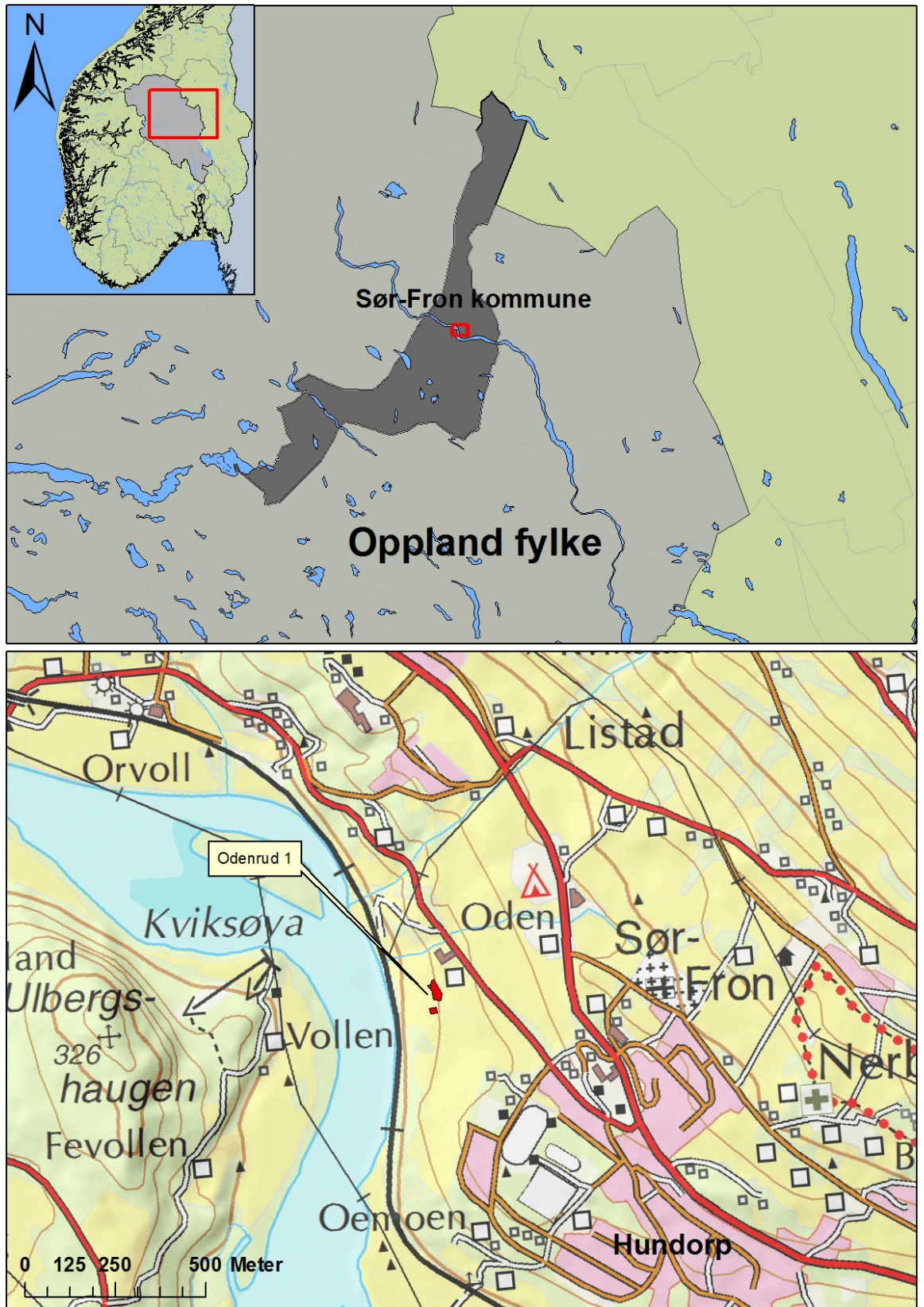
KLASSE

Fam/Art

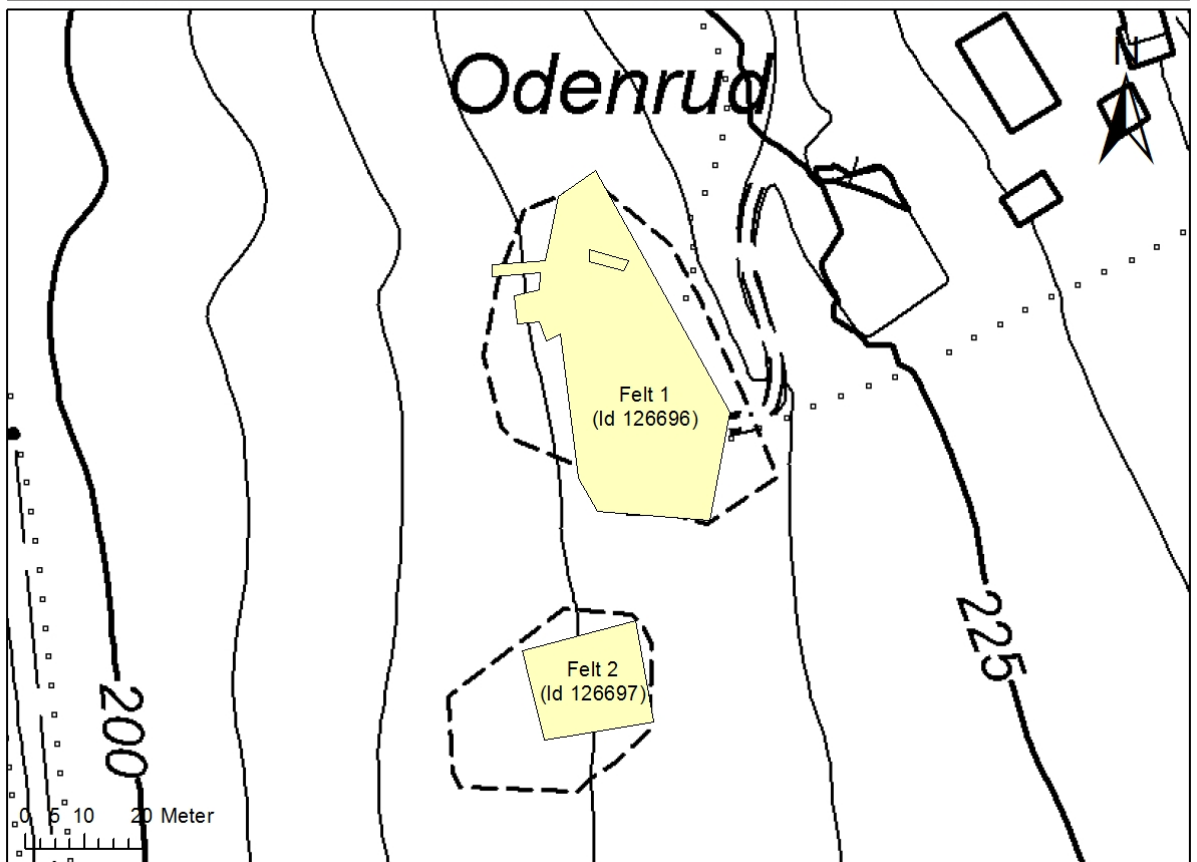
Cnr	Fnr	Lokal beskrivelse	Snr nr	Norsk navn	Beinslag	Art	Side	Eplfyde	Antal	Vekt	g	Kommentar
58046/24	13	Boseiningsspor, Koksteinslag	15 sjakt 1	Svin	Phalanx II	1	epf	Ubrent	1,3			
58046/2	15	Boseiningsspor, Syllsteinrekke	22 Hus 1	Svin	Dens	1		Ubrent	2,3			
Sum Sus scrofa									3	14,3		
Sum												
Ubestembar												
58046/24	13	Boseiningsspor, Koksteinslag	15 sjakt 1	Pattedyr	Vertebra	1		Ubrent	4			Trolig Bos
58046/5	17	Boseiningsspor, Avfallsgrøp	31 Hus1	Pattedyr	Femur	1		Ubrent	9,9			Sannsynligvis storfe
58046/32	5	Boseiningsspor, Stolpehull	3	Pattedyr	Ubestembar	1		Ubrent	0,1			
58046/5	17	Boseiningsspor, Avfallsgrøp		Pattedyr	Ubestembar	2		Ubrent	7,1			
58046/5	17	Boseiningsspor, Avfallsgrøp		Pattedyr	Lemmeknokler	1		Brent	1,3			Sannsynligvis sau/geit radius
58046/24	13	Boseiningsspor, Koksteinslag	15 sjakt 1	Pattedyr	Lemmeknokler	11		Ubrent	28,9			
58046/24	13	Boseiningsspor, Koksteinslag	15 sjakt 1	Pattedyr	Ubestembar	37		Ubrent	22,9			
58046/24	13	Boseiningsspor, Koksteinslag	15 sjakt 1	Pattedyr	Ubestembar	1		Ubrent	6,4			Stor art. Storfe?
58046/4	16	Nedgravning, Hus	28 Hus 1	Pattedyr	Ubestembar	1		Ubrent	0,6			Noe brent
58046/32	5	Boseiningsspor, Stolpehull	3	Pattedyr	Lemmeknokler	2		Ubrent	4,6			
58046/3	14	Boseiningsspor, Stolpehull	25	Pattedyr	Ubestembar	3		Brent	0,1			
58046/31	1	Boseiningsspor, Stolpehull, avfa1		Pattedyr	Cosia	1		Ubrent	1,6			Trolig sau/geit. Ribbein langt bak.
58046/23	12	Boseiningsspor, Koksteinslag	15 sjakt 2	Pattedyr	Ubestembar	6		Ubrent	14,9			
58046/33	9	Boseiningsspor, Avfallslag	11	Pattedyr	Lemmeknokler	1		Ubrent	3,2			Trolig svin humerus
58046/24	13	Boseiningsspor, Koksteinslag	15 sjakt 1	Pattedyr	Dens	2		Ubrent	1,1			
Sum Ubestembar									71	107		
Sum									112	534		
Totalt sum												

8.7. KART

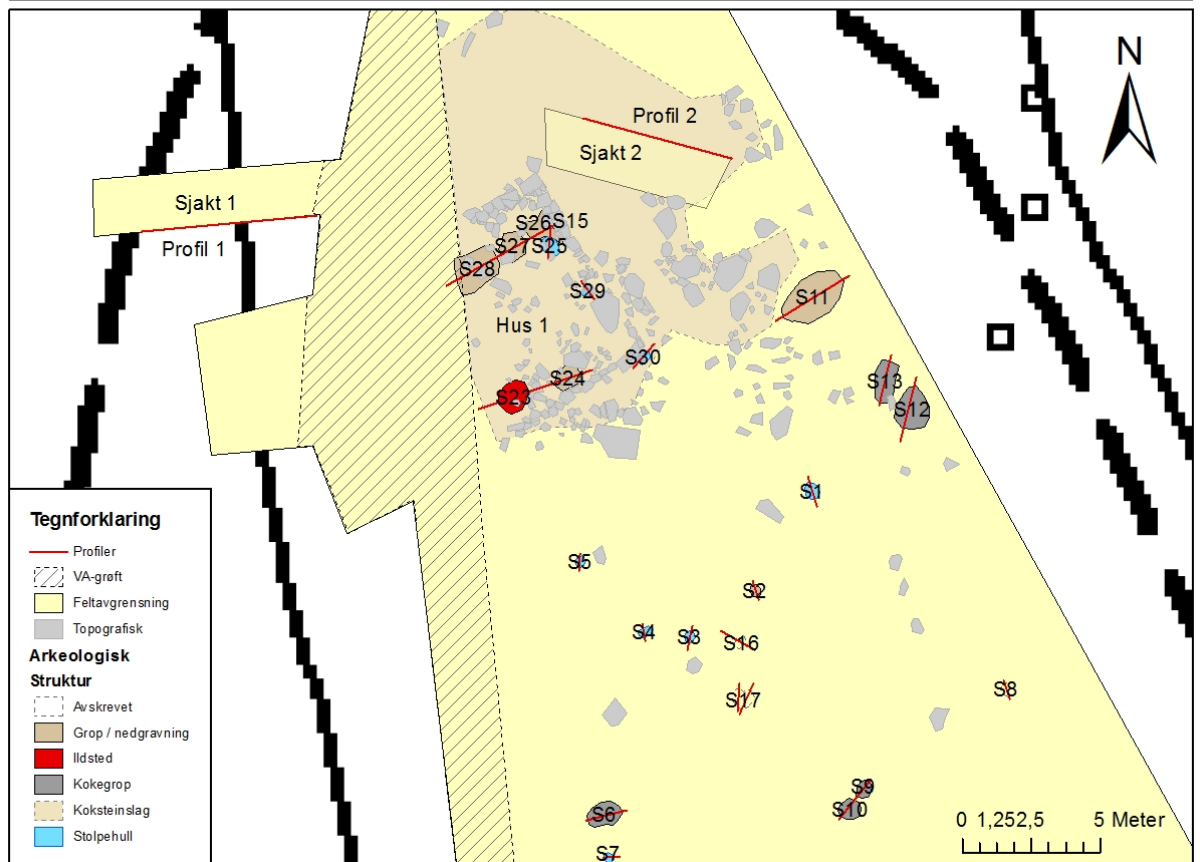
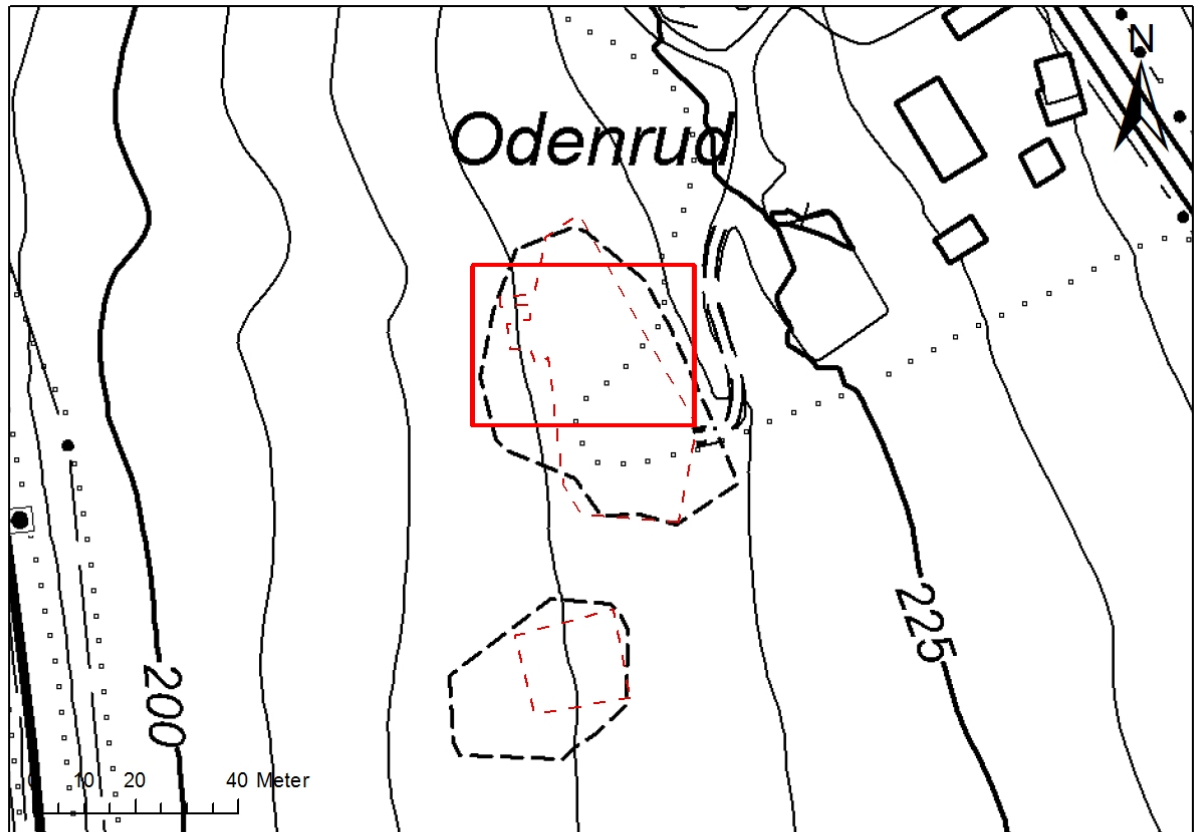
1. Oversikt over området

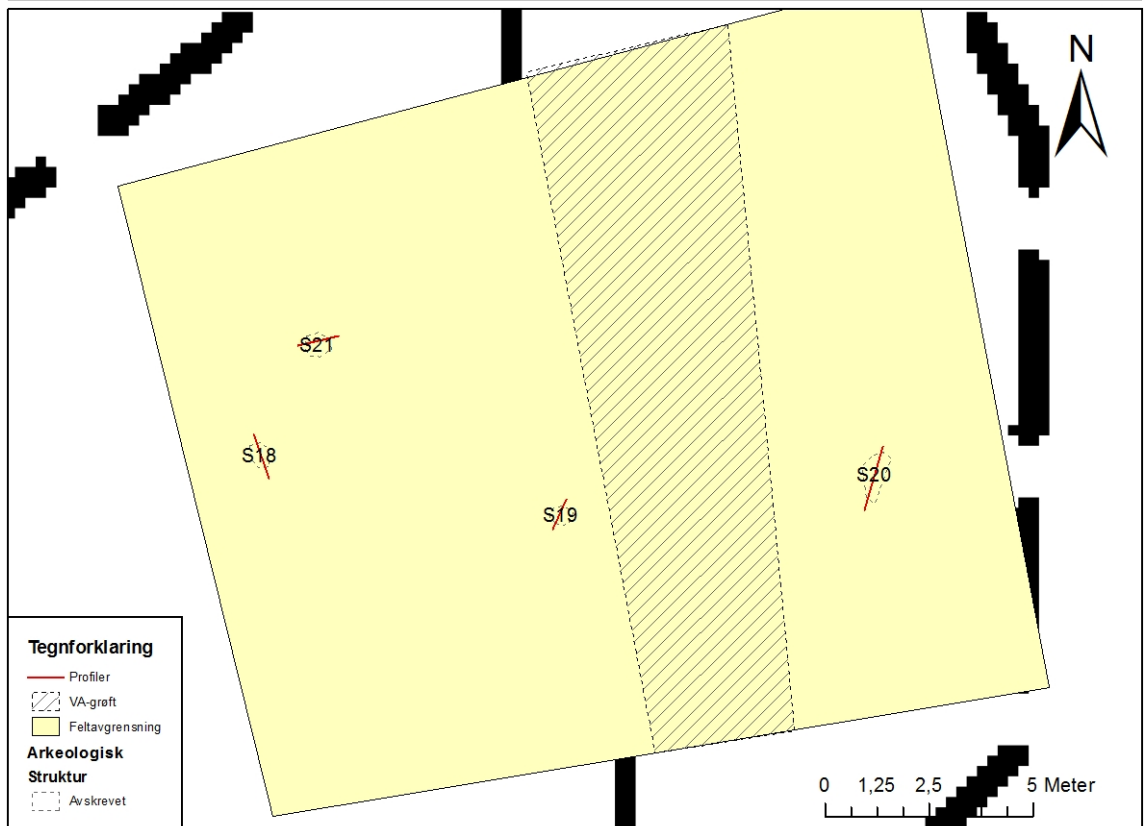
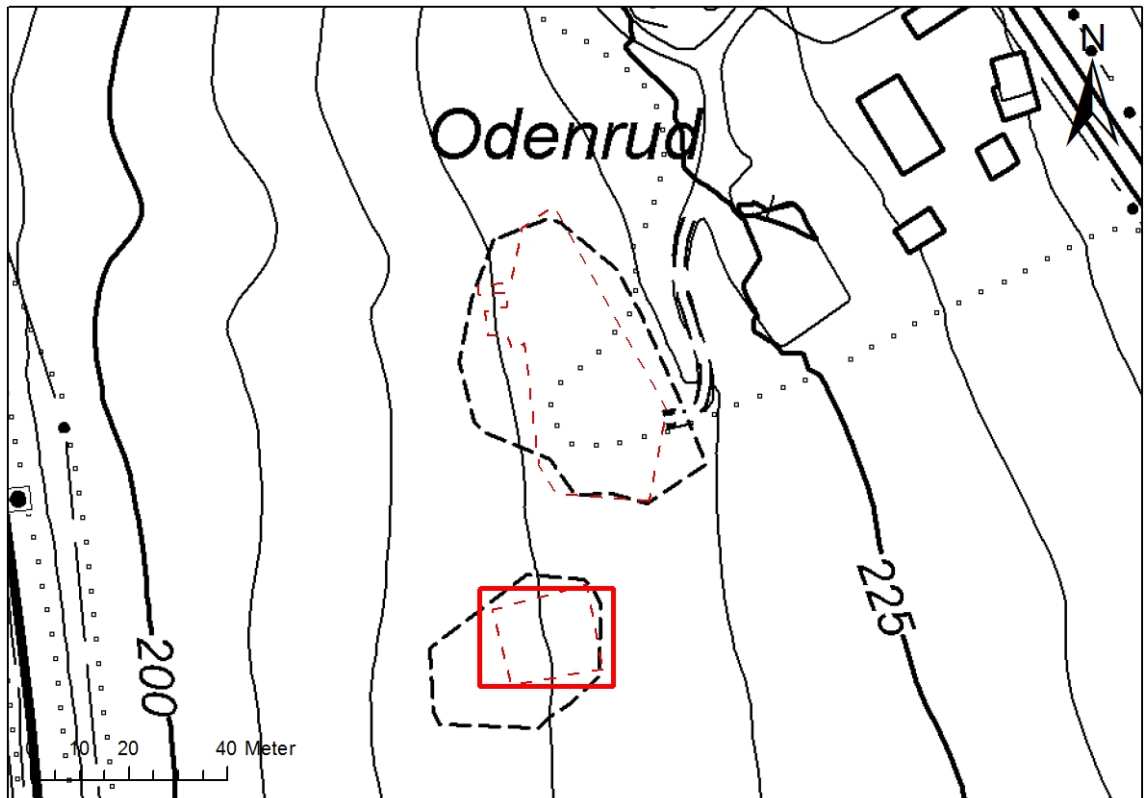
2. Lokalitetens beliggenhet, felt 1 og felt 2

3. Innmålte strukturer felt 1

4. Innmålte strukturer felt 2 (samtlige avskrevne)

8.8. TILVEKSTTEKST

C58046/1-58

Boplassfunn fra jernalder/middelalder fra ODENRUD I, av ODENRUD (63/1), SØR-FRON K., OPPLAND.

Funn fra Hus 1

- 1) **Bryne** av stein, vekt: 96 g. Del av bryne. Fire glattslipte sider. Knukket i begge ender, hvor den tykkeste enden er avrundet. *L*: 9,8 cm. *B*: 2,5 cm. Funnet mellom steiner i S22, syllsteinsmur, under opprensing etter at koksteinslaget (S15) var fjernet.
- 2) **Bein, ubrente**, vekt: 13 g. Beinene er analysert som svin. Funnet i tilknytning til syllsteinsmur, S22 i Hus 1.
- 3) **Bein, brente**, vekt: 0,1 g. Beinene er analysert til pattedyr. Funnet i stolpehull S25 under snitting
- 4) **Bein, ubrent**, vekt: 0,6 g. Beinene er noe brente. Analysert til pattedyr. Funnet i nedgravningen S28 i Hus 1
- 5) **Bein, ubrente**, vekt: 109,6 g. Beinene er analysert: storfe (4), sau/geit (2), klovdyr (1) og pattedyr (4). Samlet inn ved tømning av avfallsgrop S31 v. Hus 1.
- 6) **Slagg** av jern, vekt: 13 g. En slaggklump i to deler. Funnet i topp av S24, nedgravning i Hus 1.

Prøver av kull

- 7) Vekt: 0,8 g. Prøven er vedartsbestemt som bjørk og furu. Alle stykkene av bjørk (0,05 g) ble sendt til 14C-datering: 1335±25BP, calAD665-685 (TRa-4089). Samlet inn fra profil i stolpehull S25. Stolpehullet lå innenfor Hus 1, men er ikke tolket som del av dette.
- 8) Vekt: 7,1 g. Prøven er vedartsbestemt som bjørk og furu. Alle stykkene av bjørk (0,05g) ble sendt til datering. 995±25BP, calAD1015-1035 (TRa-4090). S26 Grop/Nedgravning i Hus 1. Samlet inn fra profil.
- 9) Vekt: 0,9 g. S27 Grop/Nedgravning i Hus 1. Samlet inn fra profil.
- 10) Vekt: 1,3 g. S28 Grop/Nedgravning i Hus 1.
- 11) Vekt: 0,3 g. Prøven ble vedartsbestemt til bjørk og furu. Stykkene av bjørk (0,05g) ble 14C-datert til 890±25BP, calAD1070-1215 (TRa-4091) S30 Stolpehull. Prøve samlet inn fra profil.
- 12) Vekt: 1,1 g. Prøven ble vedartsbestemt til bjørk og furu. Stykkene fra bjørk ble 14C-datert til 645±25BP, calAD1300-1390 (TRa-4092) S29 Stolpehull. Samlet inn fra profil. Stolpehullet ligger i Hus 1, men er ikke tolket som del av dette.
- 13) Vekt: 5,6 g. Prøven ble vedartsbestemt til furu. Ble 14C datert til 1085±30BP, calAD965-1000 (TRa-4093) S23 Kokegrop/ildsted i Hus 1.
- 14) Vekt: 1,9 g. S31 Avfallsgrop, Hus 1. Prøve samlet inn ved tømning.
- 15) Vekt: 1,9 g. S32 Koksteinslag. Samlet inn under NØ-hjørne i Hus 1.
- 16) Vekt: 1,5 g. S24 Nedgravning i Hus 1. Prøve samlet inn fra profil.
- 17) Vekt: 0,2 g. Prøven består av ubrent tre og kull. S25 Stolpehull i Hus 1, men ikke tolket som del av dette. Prøve samlet inn fra profil.
- 18) Vekt: 4,6 g. Prøven består av ubrent tre og kull. S29 Stolpehullet ligger i Hus 1, men er ikke tolket som del av dette. Prøve samlet inn fra profil.
- 19) Vekt: 16,7 g. Prøven ble vedartsbestemt til furu. Prøven ble datert til 775±25BP, calAD1250-1285 (TRa-4094). S22 Syllsteinsmur, Hus 1. Prøve samlet inn fra lafteknute i SØ-hjørne.
- 20) **Prøve, makro**. S25 Stolpehullet ligger i hus 1, men er ikke tolket som del av

dette. Prøve samlet inn fra profil.

21) **Prøve, makro.** S30 Stolpehull v. Hus 1. Prøve samlet inn fra profil.

22) **Prøve, makro.** S23 Kokegrop/ildsted, Hus 1. Prøve samlet inn fra profil.

Funn fra koksteinslag S15

23) **Bein, ubrente,** vekt: 255,7 g. Beinene ble analysert til storfe (8), sannsynlig storfe (2), sau/geit (3), rein (1) og pattedyr (6). S15 Koksteinslag, sjakt 2. Samlet inn fra profil.

24) **Bein, ubrente,** vekt: 80 g. Beinene analysert som storfe (5), sau/geit (6), svin (1) og ubestemt pattedyr (52). S15 Koksteinslag. Sjakt 1. Bein samlet inn fra profil.

25) **Prøve av kull,** vekt: 1,8 g. Prøven analysert til bjørk, furukongle og furu. Furukongle (0,1g) ble datert til 1865±30BP, calAD120-220 (TRa-4095). S15 Koksteinslag. Prøve samlet inn i søkesjakt 2, profil 2.

26) **Prøve av kull,** vekt: 2,1 g. Prøven ble analysert til bjørk/selje/vier/osp og furu. Bjørk/selje/vier/osp (0,1g) ble datert til 490±25BP, calAD1420-1440 (TRa-4096). S15 Koksteinslag. Prøve samlet inn i søkesjakt 1, profil 1.

27) **Prøve, makro.** S15 Koksteinslag. Prøven ble samlet inn i søkesjakt 2, profil 2.

28) **Prøve, makro.** S15 Koksteinslag. Prøven ble samlet inn i søkesjakt 1, profil 1

Øvrige funn

29) **Fragmenter** av keramikk, vekt: 14 g. To keramikkskår fra samme kar. Det største skåret måler 4,4x3,9cm og er ca. 0,8cm tykt. Det minste skåret måler 1,6x0,8cm og er 0,5cm tykt. Glasert innside. Fastbrent organisk materiale på utsiden. S11 Avfallsgrop. Funnet ved snitting.

30) **Fragment** av jern, vekt: 3 g. Et svært rustent jernstykke. Ser ut til å ha firkantet tverrsnitt. Bøyd i ene enden. *L*: 4,9 cm. *T*: 0,4 cm. S11 Avfallsgrop. Funnet ved snitting.

31) **Bein,** ubrent, vekt: 1,6 g. Beinets er analysert til pattedyr, antagelig ribben fra sau/geit. S1 Stolpehull. Funnet ved snitting.

32) **Bein,** ubrente, vekt: 37 g. Beinene er analysert som storfe (3), sau/geit (1) og pattedyr (3). S5 Stolpehull. Funnet ved snitting.

33) **Bein, ubrent,** vekt: 3,2 g. Beinets er analysert som lemmeknokkel fra pattedyr, trolig svin. S11 Avfallsgrop. Funnet ved snitting.

Prøver av kull

34) Vekt: 3,5 g. S9 Kokegrop. Samlet inn fra profil.

35) Vekt: 4 g. S10 Kokegrop. Samlet inn fra profil.

36) Vekt: 0,6 g. S13 Kokegrop. Samlet inn fra profil.

37) Vekt: 4,5 g. S6 Kokegrop. Samlet inn fra profil.

38) Vekt: 0,6 g. Prøven analysert som bjørk og furu. Stykkene av bjørk (0,05g) ble datert til 540±25BP, calAD1405-1425 (TRa-4097). S12 Kokegrop. Samlet inn fra profil.

39) Vekt: 0,4 g. S2 Nedgravning (mulig stolpehull). Prøve samlet inn fra profil.

40) Vekt: 14,3 g. Prøven ble analysert til furu. Hele prøven ble forbrukt ved 14C datering. Datert til 185±25BP, Y. enn 1670 (TRa-4098) S11 Avfallsgrop. Samlet inn fra profil.

41) Vekt: 110 g. S11 Avfallsgrop. Samlet inn under snitting.

42) Vekt: 3,1 g. Prøven analysert som bjørk, furu, selje/vier/osp. Hele prøven forbrukt ved 14C datering. Datert til 760±25BP, calAD1260-1285 (TRa-4099). S1 Stolpehull. Samlet inn fra profil.

- 43) Vekt: 0,3 g. S3 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 44) Vekt: 1 g. S4 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 45) Vekt: 0,4 g. S5 Stolpehull. Samlet inn fra mulig staur i profil.
- 46) Vekt: 0,3 g. S5 Stolpehull. Samlet inn fra mulig nedgravning i profil.
- 47) Vekt: 0,2 g. S7 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 48) Vekt: 1,2 g. Prøven består av ubrent tre og kull. S5 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 49) Vekt: 3,4 g. Prøven består av ubrent tre. S1 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 50) Vekt: 31,4 g. Prøven er analysert som furu. Hele prøven ble forbrukt ved 14C datering. Datert til 625±25BP, calAD1305-1395 (TRa-4100). S3 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 51) Vekt: 8 g. S8 Kullflekk. Samlet inn fra profil.
- 52) **Prøve, makro.** S1 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 53) **Prøve, makro.** S11 Avfallsgrop. Samlet inn fra profil.
- 54) **Prøve, makro.** S3 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 55) **Prøve, makro.** S4 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 56) **Prøve, makro.** S7 Stolpehull. Samlet inn fra profil.
- 57) **Bein, ukjent**, vekt: 0 g. S12 Kokegrop. Funnet i KP5, tatt ut fra profil
- 58) **1 Bein, ukjent**, vekt: 0 g. S5 Stolpehull. Funnet i KP11 tatt ut fra profil.

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning. Boplassfunn avdekket ved maskinell flateavdekking av Kulturhistorisk museum, sommeren 2011. Lokaliteten ligger i dyrket mark og er svakt hellende ned mot Lågen i vest. Utgravningen av lokaliteten ble gjort i forbindelse med ny trasé for E6 gjennom Gudbrandsdalen. Det er utformet ulike delrapporter for prosjektet og gjeldende lokalitet hører til strekningen "Frya - Odenrud". De første registreringene ble gjort i regi av Oppland fk i perioden 2008-2010. På Odenrud I ble det registrert 28 strukturer fordelt på to felt. Det dreide seg om et koksteinslag (S15), 20 stolpehull, et ildsted og en overpløyd røys. De arkeologiske utgravningene ble utført av Kulturhistorisk museum i 2011. Flere av strukturene ble avskrevet under utgravningen, bvl.a. alle strukturene på felt 2. Det ble funnet en syllsteinsmur fra en laftet bygning (Hus 1), flere stolpehull, nedgravninger og et ildsted/kokegrop under koksteinslaget, i tillegg til mulige kokegroper utenfor koksteinslaget. Vedartsanalyser er utført av Helge I. Høeg. 14C dateringer er utført ved Laboratoriet for radiologisk datering, NTNU. Osteologiske analyser er utført av Anne Karin Hufthammer, De naturhistoriske samlinger, UiB.

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger rundt 200 meter NV for tettstedet Hundorp, i vestvendt jordbrukslandskap V og SV for tunet på Odenrud.

Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6825379 , Ø: 549417.

LokalitetsID: 126696.

Litteratur: Viken, Synnøve 2013: Rapport fra arkeologisk utgravning. E6-prosjektet Gudbrandsdalen. Delrapport 2: Odenrud I. Bosetningsspor fra jernalder og middelalder. Odenrud 63/1, Sør-Fron, Oppland. Upublisert utgravningsrapport, Kulturhistorisk museum, Oslo.